KALENDARIUM

Poniżej przedstawione zostało kalendarium usługowe obejmujące – naszym zdaniem – najważniejsze wydarzenia polityczne, gospodarcze, społeczne i prawne w latach 1989–1999, a dotyczące sektora usług. Celem przyświecającym realizacji kalendarium była idea odtworzenia krok po kroku zmian zachodzących w polskiej gospodarce, a zwłaszcza w usługach. Podział informacji na kwartały pozwala na analizę opisanych, w pozostałych rozdziałach tej książki, problemów przez pryzmat rzeczywistych wydarzeń gospodarczych. Czytając kalendarium, można zaobserwować występujące w kolejnych latach przemiany oraz zidentyfikować rzeczywistych uczestników omawianych procesów. W wielu przypadkach zawarte tu informacje pozwalają na przypomnienie sobie wydarzeń, których byliśmy uczestnikami lub uważnymi obserwatorami.

O zaliczeniu jakiegoś wydarzenia do kalendarium decydował jego usługowy charakter bądź wpływ na rozwój sektora trzeciego. W związku z powyższym, można tu znaleźć wiele dat oznaczających zmiany legislacyjne, rozpoczęcie działalności przez nowe firmy, wejście na polski rynek firm zagranicznych, wprowadzenie nowego rodzaju usług, a także ciekawostki odzwierciedlające realia życia gospodarczego w naszym kraju.

Autorami* kalendarium, którym składamy podziękowania w tym miejscu, są studenci kierunku Handel i Marketing, którzy w ramach zajęć z przedmiotu Usługi dokonali wyboru przedstawionych poniżej wydarzeń. Opracowania dokonano na podstawie przeglądu dwóch dzienników – Gazety Wyborczej i Rzeczpospolitej.

Rok 1989

Kwartał I

• Weszła w życie uchwalona 23 grudnia 1988 roku ustawa o działalności gospodarczej. Wydziały przemysłu oraz handlu, drobnej wytwórczości i usług

* Beata Wróbleska, Magdalena Grzesiak, Magdalena Fritzkowska, Marta Jakubowska, Julita Hołub, Kamila Konieczna, Rafał Rybarski, Michał Olejnik, Maciej Sczebiotko.

urzędów dzielnicowych i miejskich zapełniły się petentami zgłaszającymi się w sprawie rejestracji lub z zapytaniem dotyczącym zasad zgłaszania działalności.

• Rozpoczęło działalność dziewięć nowych (wyodrębnionych z NBP) banków. Nowa koncepcja organizacji banku odchodziła od podziału branżowego na rzecz układu uniwersalnego, tj. pełnej obsługi zarówno obywateli, jak i podmiotów gospodarczych oraz wolnej konkurencji, m.in. nakładaniem się na siebie poszczególnych sieci banków. Trwa również proces rejestracji nowych banków w formie spółek akcyjnych. W dniu 29 grudnia 1988 roku wydano rozporządzenie regulujące zasady określania stóp procentowych. Ustalona na ich podstawie przez NBP stopa procentowa wynosiła 44% i zaczęła obowiązywać z dniem 1 stycznia 1989 roku.

• Polskie Koleje Państwowe (szczycące się przewozem miliarda pasażerów rocznie), mimo że ich działania określano mianem niemożliwości znalezienia się w reformie, postanowiły zrewidować swój stosunek do wielu spraw. Odnosi się to zwłaszcza do obsługi klientów i przepisów regulujących obowiązki pasażera. Zmiany te dotyczą przede wszystkim: formy sprzedaży i rezerwacji biletów, czystości na dworcach, wprowadzenia elektronicznych kas biletowych oraz elektronicznych tablic informacyjnych. Reforma dotyczyć ma również przedsiębiorstwa WARS.

• Od 1 stycznia 1989 roku benzynę można kupować bez kartek. Jednak tylko w pierwszym dniu sprzedaż przebiegała normalnie. Utrudnienia w sprzedaży spowodowane były przez kolejki kierowców, którzy nierzadko kupowali po dwieście, trzysta litrów paliwa. Sytuację tę ma rozwiązać wprowadzenie ograniczeń, na przykład sprzedaż wyłącznie do baku.

• Spółdzielcze Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Wdrożeniowe Społem opracowało, na wzór sieci McDonald's, nowy system małej gastronomii pod nazwą „Apetyt". Mają to być bary szybkiego, masowego żywienia wyspecjalizowane w sprzedaży ściśle określonych potraw i napojów, jednolitych pod względem asortymentu potraw, nazw, kategorii handlowej, wyposażenia wnętrz, ubioru personelu. Proponowana oferta zawiera m.in. kotlecik „Apetyt" w bułce, parówkę w naleśniku, pasztecik z farszem mięsnym, trzy rodzaje zup serwowanych w filiżankach, a także desery i napoje bezalkoholowe. Na poligon doświadczalny wybrano Poznań.

• Państwowy Zakład Ubezpieczeń opracował pogram rozszerzenia oferty oraz doskonalenia usług. Nowe ubezpieczenia to na przykład zbiorowe ubezpieczenie rodzinne, ubezpieczenie na życie dla rolników, ubezpieczenie na wypadek śmierci i innych przypadków losowych. Nowa ustawa o ubezpieczeniach wskazuje, że PZU ma się stać instytucją aktywną finansowo, zdolną m.in. do udzielania kredytów i lokowania wolnych środków korzystniej niż dotychczas. Warto dodać, że roczne składki wpływające do PZU przekraczają 280 mld złotych.

• Polska nadal pozostaje na ostatnim miejscu w Europie pod względem liczby telefonów na stu mieszkańców. Wskaźnik ten wynosi w Polsce siedem aparatów na stu mieszkańców. Na lata 1989–1995 planuje się podłączenie 2 mln nowych abonentów.

• Deficyt bazy noclegowej w Polsce wynosi około 30 tys. miejsc. Planuje się, że luka ta zostanie zapełniona do roku 2000. Baza hotelowa szczególnie dynamicznie będzie się rozwijać w dużych miastach. Szacunki wskazują, że w roku 1989 do Polski przyjedzie 900 tys. turystów.

• Zniesiono dotychczasowy system zaopatrywania uczniów w podręczniki szkolne. Obecnie każdy uczeń będzie musiał o podręczniki zatroszczyć się sam, bez angażowania w to szkoły.

• Od 1 kwietnia br. pasażerowie komunikacji miejskiej będą płacić więcej za przejazdy. Przewoźnik ma prawo do samodzielnego ustalania cen na własne usługi, biorąc pod uwagę koszty rzeczywiste, własne wyniki finansowe, to on decydować będzie, o ile wzrosną ceny biletów. Odpowiedzią na wzrost cen są pierwsi prywatni przewoźnicy.

• Zapadła decyzja o budowie w Warszawie lotniska międzynarodowego. Budowa Okęcia II rozpocznie się we wrześniu. Dotychczasowe lotnisko, zbudowane do obsługi 750 tys. podróżnych rocznie, przyjęło w ubiegłym roku 2,5 mln pasażerów. Niedługo również w barwach Lotu będą latać amerykańskie Boeingi.

Kwartał II

• Obecnie za 9 złotych właściciel domowego telefonu może rozmawiać z abonentem z sąsiedniej dzielnicy przez klika godzin. Planuje się jednak zmianę taryfikatora i naliczanie opłat za każde rozpoczęte 3 minuty rozmowy. Dotyczyć to będzie również aparatów ogólnodostępnych.

• W latach 1986–1990 miało przybyć około 9 tysięcy miejsc w domach pomocy społecznej, a tymczasem oddaje się ich mniej niż tysiąc rocznie. Domy społeczne spychane są na ostatnie miejsce, a w kolejce do nich czeka około 14 tys. osób.

• Zbudowano i zmodyfikowano1470 kilometrów dróg, 1031 km wodociągów wiejskich, 110 szkół oraz 105 świetlic i domów kultury ukończonych bądź rozbudowanych, 169 remiz strażackich – a wszystko bez mała za 150 mld złotych. Taki jest efekt ubiegłorocznych czynów społecznych.

• Zaczęły się zapisy do przedszkoli. Miejsc w przedszkolach jest niewiele ponad milion, potencjalnych chętnych zaś około 2 mln 731 tys. Odpłatność – 20% dochodu przypadającego na jednego członka rodziny. Czy spowoduje to pojawienie się przedszkoli społecznych i prywatnych?

• Pierwszy z trzech wyczarterowanych przez PLL LOT Boeingów 767 odleci w pierwszy rejsowy lot do Nowego Jorku.

• Kłódki na pralniach, warsztatach szewskich, szklarskich, meblarskich i napraw sprzętu elektrotechnicznego nadal tworzą nasz swoisty usługowy krajobraz. Tylko w ubiegłym roku ubyło, jak wyliczył GUS, 997 uspołecznionych placówek, a 11,8 tys. zatrudnionych w nich fachowców zmieniło pracę. Jednocześnie szacuje się, że w domach zalega od 8 do 14 mln zepsutych odkurzaczy, w miliony idą również lodówki, pralki, telewizory czekające na naprawę, na części zamienne – wreszcie na specjalistę.

• Spółdzielcze Biuro Ubezpieczeniowe „Westa" wprowadziło nowe, atrakcyjne, nieznane dotychczas w kraju ani za granicą ubezpieczenia kapitału od inflacji. Kolejną nowością Westy jest ubezpieczenie pracowników na wypadek likwidacji zakładu pracy. Według Rzeczpospolitej inflacja miała wynosić około 50%, jednak za rok 1989 wyniosła prawie 600%.

• Najnowsze rozporządzenie Rady Ministrów znosi obowiązek studenckich praktyk robotniczych, zostawiając uczelniom decyzje o ich organizowaniu lub nie.

• Od 28 maja nastąpią zmiany w rozkładzie jazdy pociągów. Przy obecnych kłopotach z taborem trudno liczyć na jakieś nowości, a jednak zwiększono dwuipółkrotnie w stosunku do 1987 roku liczbę połączeń ze Związkiem Radzieckim.

• Kredyty dla młodych małżeństw stały się trwałym rozwiązaniem systemowym. W myśl rozporządzenia Rady Ministrów z 24 kwietnia ich wysokość nie będzie się już określać kwotowo, lecz równać się ona będzie dwudziestokrotności średniego uposażenia w gospodarce uspołecznionej w roku poprzednim.

• Największe w kraju (2340 samochodów, 4800 zatrudnionych) branżowe przedsiębiorstwo transportowe – PTHW w Katowicach – przekazane zostało prywatnemu dzierżawcy, na podstawie umowy między dzierżawcą a Skarbem Państwa.

• Od początków maja rządowemu dziennikowi Rzeczpospolita wyrosła groźna konkurencja. Była nią, powstała z myślą o zbliżającym się terminie wyborów parlamentarnych, Gazeta Wyborcza.

• Warszawa wzbogaci się o jeszcze jeden nowoczesny luksusowy hotel – Holiday Inn. Tygodnie dzielą nas już od otwarcia. Przyjmie on jednorazowo w 338 pokojach 656 gości przy 650 osobach załogi.

• Zgodnie z przyjętym stanowiskiem w sprawie nowych zasad reformy i źródeł finansowania ochrony zdrowia, placówki medyczne mają stać się jednostkami na rozrachunku gospodarczym opartymi na zasadach samofinansowania, samodzielności i samorządności (3S). Wprowadzenie tych zasad ma nastąpić nie później niż 1 stycznia 1991 roku.

• „Baltic – Uni – Service" pierwsze polskie prywatne przedsięwzięcie żeglugowe, spółka z udziałem zachodnioniemieckich i rodzimych kapitałów. Firma nabyła już pierwszy statek, który z początkiem lipca zostanie zarejestrowany w szczecińskim sądzie i podniesie polską banderę.

• Polska ma 302 kilometry autostrad, z czego 172 istnieje jeszcze od roku 1945, a 130 km wybudowano w ostatnich siedmiu latach. Obecnie buduje się mniej niż 15 km rocznie. Od 1 lipca wchodzi w życie ustawa o Fundacji Budowy Autostrad i Dróg Ekspresowych. Gromadzone przez fundacje środki mają starczyć na budowę 50 km dróg rocznie.

Kwartał III

• W tym roku szkoły wyższe otrzymały prawo samodzielnego określania limitów przyjęć na pierwszy rok studiów. Liczba indeksów zależy od możliwości uczelni. Przybędzie ponad 48,6 tys. miejsc na studiach dziennych i blisko 19,5 tys. na studiach zaocznych. To jest o 3,3 tys. więcej niż w roku ubiegłym dla trybu stacjonarnego i o 6 tys. więcej dla trybu zaocznego.

• Załogi 12 firm budowlanych m.in.: Metalplast i Hydrobudowa z Poznania, Chemobudowa z Krakowa, Śląsk 1, Justal z Rzeszowa, Transbud z Torunia, Poznański Kombinat Budowlany i Exbud Kielce ustanowiły, że przekształcą się w spółki pracownicze. Ministerstwo Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa dokładnie śledzi ten proces jako działanie studialne i przyszłościowe. Każde z tych przedsiębiorstw przekształca się w sposób odmienny, innymi drogami zmierzając do ostatecznego celu.

• W Warszawie powstało Biuro Obrotu Papierami Wartościowymi.

• Zmniejsza się deficyt wykwalifikowanych nauczycieli. Obecnie na pedagogów czeka 23 tys. etatów, w 1986 roku liczba ta wynosiła 44 tys.

• Firmy podlegające Ministerstwu Transportu, Żeglugi i Łączności już od 1 sierpnia zrzucą pęta trwającego miesiąc zamrożenia cen. Ceny jednorazowe biletów PKP i PKS (oraz za przewóz towarów) rosną średnio o 50 %, miejscówek kolejowych tak samo. W LOT za bilety pasażerskie i przewozy bagażowe będziemy płacić w złotówkach średnio o 60 % więcej. Opłaty za usługi poczty, a szerzej łączności, wzrastają o 100 %, a nawet więcej.

• Miejskie Zakłady Komunikacyjne w Warszawie zdecydowały się oddać część linii autobusowych i tramwajowych w ajencję. Decyzję wymusza sytuacja: brakuje około 500 kierowców i 180 motorniczych.

• Opłata za zgłoszenie działalności gospodarczej wzrosła z 50 złotych do 10 000 złotych, które należy uiścić w kasie Urzędu Skarbowego. Nie hamuje to

jednak napływu zgłoszeń. W Lublinie najliczniej reprezentowane są usługi transportowe (701 zgłoszeń od początku roku), oraz usługi innego rodzaju (513 zgłoszeń). Spora grupa przedsiębiorców pragnie się zajmować budownictwem i remontami (380 zgłoszeń). Natomiast tylko 114 podań dotyczy produkcji wyrobów. Jeszcze mniej amatorów (26 nowych zgłoszeń) zainteresowanych jest prowadzeniem działalności gastronomicznej.

Kwartał IV

• W dniu 1 października rozpoczynają działalność sądy gospodarcze. Mają one powstać na organizacyjnej i kadrowej bazie arbitrażu. Sieć tych sądów powstanie na obszarze całego kraju. Oprócz rozstrzygania spraw cywilnych między podmiotami gospodarczymi będą rozpoznawać także sprawy: ze stosunku spółki, przeciwko podmiotom gospodarczym w związku z naruszeniem środowiska naturalnego, między organami przedsiębiorstwa państwowego, z zakresu postępowania upadłościowego i inne o charakterze gospodarczym. Będą też prowadzić rejestr handlowy przedsiębiorstw państwowych, zagranicznych, spółdzielni i jednostek badawczo-rozwojowych.

• Pierwsza po wojnie pożyczka państwowa. Począwszy od poniedziałku 2 października br. w 23 oddziałach Banku PKO SA oraz w 20 głównych urzędach pocztowych zlokalizowanych w 17 miastach wojewódzkich będzie można nabywać 60% obligacje emitowane przez ministra finansów. Ponieważ jednak inflacja w 1989 roku wyniosła ponad 600%, więc obligacje te nie przyniosły zysku ich nabywcom.

• Jedyny w Polsce Dom Sprzedaży Wysyłkowej zakończył swą działalność. Decyzję taką podjął dyrektor łódzkiego oddziału Państwowego Przedsiębiorstwa Domy Towarowe „Centrum". Postanowił nie wydawać w 1990 roku katalogu będącego podstawą wszelkich transakcji pomiędzy DSW a klientami.

• Współpracująca z trzema zachodnioeuropejskimi firmami elektronicznymi spółka „Pro International" zamierza promować w Polsce nowoczesny system bankowy, oparty na kartach kredytowych najnowszej generacji. W skład systemu wchodzą tzw. inteligentne karty kredytowe na realizację różnego rodzaju operacji finansowych, poczynając od opłat za automat telefoniczny poprzez w pełni zautomatyzowany i bezpieczny dostęp do banków. Drugim elementem są bankomaty, służące do wypłacania gotówki na podstawie karty kredytowej.

Rok 1990

Kwartał I

• Ministerstwo Finansów informuje, że – zgodnie z linią programu gospodarczego rządu – główną pozycję zmian cen stanowią podwyżki cen zaopatrzeniowych paliw i energii w następującej skali: węgiel kamienny o 400%, energia elektryczna o 300%, gaz o 250%. W konsekwencji podwyżek cen zaopatrzeniowych wzrosną też ceny detaliczne wymienionych nośników energii, i tak: węgiel kamienny o 600%, energia elektryczna o 400 %, gaz ziemny o 400%, centralne ogrzewanie – miesięczna opłata za 1 m^2 powierzchni użytkowej mieszkania rośnie z 56 zł do 280 zł, ciepła woda o 400%. Taryfy towarowe PKP i PKS wzrosną średnio o 200%, a taryfy pasażerskie o 250%. Etylina 94 z 1200 złotych do 2400, olej napędowy z 1000 do 1900 złotych.

• Polskę przyjęto do Europejskiej Organizacji Łączności Satelitarnej, co oznaczało korzyść w postaci dodatkowych łączy telefonicznych z krajami Europy Zachodniej.

• Domy Towarowe „Centrum" przygotowują się do sprzedaży ratalnej. Rozpocznie się ona 15 marca w Warszawie. Na raty będzie można kupić wszystkie towary, których cena jest wyższa niż 500 tysięcy złotych.

Kwartał II

• Główny Inspektorat Lotnictwa Cywilnego wydał 26 koncesji na działalność lotniczą. Sześć firm oferuje powietrzne usługi przewozowe, wszystkie mają na razie 1 lub 2 samoloty albo helikoptery.

• Na terenie Gazowni w Warszawie trwają prace wykończeniowe przy budowie stacji tankowania samochodów gazem ziemnym. Uruchomienie stacji nastąpi 17 kwietnia. Z powodu nieustających podwyżek cen benzyny i oleju napędowego przerabianie samochodów na napęd gazowy stało się w Polsce w ostatnich latach dosyć popularne.

• W Sejmie 11 kwietnia zostanie zniesiona cenzura, zlikwidowany zostanie Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk, zmienione prawo prasowe. Rejestracją pism będą się zajmowały sądy wojewódzkie.

• Bank Zachodni we Wrocławiu rozpoczął handel długami. Pierwszą taką transakcję zawarł w trzeciej dekadzie marca z Zakładami Przemysłu Bawełnia-

nego „Doltex" w Bogatyni. Sprzedały one bankowi 4 mld niedających się ściągnąć należności, prowizja wyniosła 200 mln złotych.

• Polish Investment Company jest pierwszym zachodnim bankiem inwestycyjnym w Polsce. Został założony w kwietniu przez pięciu Polaków z pochodzenia, urodzonych w Wielkiej Brytanii.

• Citicorporation największa amerykańska korporacja bankowa zamierza jeszcze w tym roku otworzyć oddział lub bank w Warszawie, natomiast Dresdner Bank jako pierwszy bank niemiecki otworzył w piątek 4 maja w Warszawie swoje przedstawicielstwo, którego biuro mieści się w Hotelu Marriott.

• Od maja 1990 r. działa Bank Turystyki S.A., który ma pomagać branży turystycznej w uzyskiwaniu kredytów na inwestycje; linia kredytowa została opracowana przez Centralny Fundusz Turystyki i Wypoczynku.

• Resort transportu przedstawił 19 czerwca projekt budowy autostrady mającej łączyć Skandynawię z Bałkanami. Jej polski odcinek będzie miał długość ponad 550 kilometrów od Trójmiasta do granicy z Czechosłowacją koło Jastrzębia Zdroju.

Kwartał III

• Od 1 lipca we wszystkich hotelach zostaną ujednolicone ceny noclegów dla Polaków, turystów z państw zachodnich i byłych krajów socjalistycznych. Do tej pory różnice były nawet dziesięciokrotne. Decyzję tę wymusiło na właścicielach hoteli Ministerstwo Finansów.

• Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów opowiedział się za podziałem Centrali Produktów Naftowych na kilka pionowych organizacji dystrybucyjnych. Na tyle silnych, by móc konkurować i między sobą, i z ewentualnymi konkurentami zagranicznymi. Nie przeszkodziło to jednak ekspansji na nasz rynek zachodnich koncernów paliwowych.

• W prywatne ręce przekazano dotychczas około 10 tysięcy sklepów, co stanowi zaledwie 8 % całej sieci handlowej, ale cały proces dopiero się rozpoczyna. Spowodowały to przyjęte ostatnio decyzje podatkowe oraz nowelizacja niektórych przepisów. Dodatkową konkurencją dla sieci zarówno prywatnych, jak i uspołecznionych placówek handlowych był kwitnący w polskich miastach handel uliczny.

• Sejm 13 lipca przyjął ustawę, która przewiduje urynkowienie ubezpieczeń. Zgodnie z ustawą – ubezpieczać się będzie można w różnych firmach polskich i zagranicznych. Muszą to być jednak albo spółki akcyjne, albo towarzystwa

ubezpieczeń wzajemnych. PZU i spółdzielcze zakłady ubezpieczeń będą musiały się przekształcić w spółki akcyjne.

• Prezentacja poczty elektronicznej, którą od 1października chce uruchomić w Polsce firma TESA (spółka z kapitałem zagranicznym), odbyła się 18 lipca w warszawskim hotelu Marriott. W pierwszym etapie „poczta" ma działać w Warszawie, Gdańsku, Krakowie i Poznaniu. Całe przedsięwzięcie kosztować będzie około 1,5 miliona dolarów.

• W pierwszym półroczu tego roku o 15 % zmniejszyła się w Poznaniu liczba sklepów spożywczych należących do „Społem". Powód – właściciele posesji prywatnych ustalają wysokie czynsze za lokale użytkowe.

• Wyrasta nowy problem: komunikacja miejska. Jest to działalność wysoce deficytowa. W roku 1989 wpływy pokryły zaledwie 36 % kosztów.

• Przygotowywana jest prywatyzacja polskiej energetyki. Zarządzać nią będzie Spółka Akcyjna „Polskie Sieci Elektro-Energetyczne". Jej akcje trafią na rynek jednak dopiero w chwili rozpoczęcia prywatyzacji tej gałęzi przemysłu.

• Dla wielu kolejnym dowodem pauperyzacji polskiego społeczeństwa było pojawienie się zupełnie nowego rodzaju handlu, który opierał się na sprzedaży importowanej z Zachodu odzieży używanej. Używane ciuchy sprowadza wiele spółek, jedna z nich „Abdollah Namer and Sons", stworzona przez kapitał (1 milion dolarów) libańsko-brytyjski zaczęła działać 5 lipca. W kolejnych latach sklepiki sprzedające tzw. ciuchy na miarę cienkiego portfela zapełniły handlowy krajobraz Rzeczypospolitej.

• Centralny Zarząd Funduszu Wczasów Pracowniczych, którego dni są policzone, tworzy joint venture z niemiecką spółką „Eureka". FWP przekaże domy wczasowe w Międzygórzu – „Eureka" kapitał. Przewidziany podział zysku 65% dla „Eureki" i 35 % dla FWP.

• Pierwsze prywatne liceum działa od września br. na podstawie programów IB, który jest ujednoliconym systemem nauczania, zapewniającym wszechstronne, zwłaszcza językowe wykształcenie i honorowaną prawie na całym świecie międzynarodową maturę uprawniającą do wstępu na wyższe uczelnie bez egzaminu. Warszawskie liceum oprócz programów IB realizuje też minimum programowe Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Kwartał IV

• Powstała nowa rozgłośnia nadająca w paśmie UKF 67 MHZ (stereo) od 29 września „Radio–Gazeta" u słuchaczy zyskało sobie nową, mniej oficjalną nazwę – „Radio Zet". Nadajnik nowej generacji mieści się na dachu hotelu Marriott. Emituje w promieniu 100 kilometrów dla około 5 milionów słuchaczy.

• W październiku przyszedł czas kolejnych statystycznych podsumowań, z których wynikało, że w tym roku ceny wzrosły już o ponad 197%. Płace realne spadły o blisko 26%. Od grudnia 89 do września 90 ceny wzrosły o 197%, w tym żywności o 165%, alkoholu o 104%, towarów nieżywnościowych o 212%, usług o 365%.

• Dnia 23 listopada rusza nowe połączenie promowe Karlskrone–Gdynia, szwedzkiej firmy żeglugowej Baltic Farries. Będzie to konkurencja dla polskich promów kursujących na trasie Świnoujście – Ystad i Gdańsk – Oxeloesund.

• W dniu 28 listopada przestał obowiązywać zakaz sprzedaży alkoholu przed godziną 13.00. Nowelizacja dotyczy też piwa, które obecnie można było kupować od godziny 9.00.

• W listopadzie 36 akcjonariuszy podpisało akt notarialny o założeniu spółki: Bank Przemysłowy S.A. w Łodzi.

• Wrocławska firma wypożycza samochody na dowód osobisty. „Maluch" wynajęty na dwie doby kosztuje 530 tys. złotych, a każdy przejechany kilometr dodatkowo 800 złotych.

• Na początku roku zacznie działać Polski Bank Rozwoju SA (kapitał założycielski 800 mld złotych), wspierający m.in. firmy prywatne i powstanie nowego biznesu. Bank ma formę spółki akcyjnej, której jedynym akcjonariuszem jest na razie Skarb Państwa.

• PKO wraz z Krajową Kasą Oszczędności oraz Islandzkim Związkiem Kas Oszczędności stały się 7 grudnia 1990 roku członkami Europejskiego Zrzeszenia Kas Oszczędności. Umożliwi to rozszerzenie kontaktów zagranicznych z innymi bankami. PKO liczy na doświadczenie banków zachodnich w obrocie bezgotówkowym i posługiwaniu się kontami kredytowymi. PKO oczekuje także pomocy w komputeryzacji placówek.

Rok 1991

Kwartał I

• W Katowicach rozpoczął działalność Górnośląski Bank Gospodarczy, 53% kapitału założycielskiego banku należy do akcjonariuszy prywatnych. Bank będzie prowadził zarówno rachunki złotowe, jak i dewizowe oraz w przyszłości biuro maklerskie.

• Część wojskowego lotniska w Modlinie zostanie zamieniona na pierwsze w Europie Wschodniej lotnisko typu Cargo – czyli towarowe.

• Od początku 1991 roku za bilety Alitalii, Air France i innych znanych towarzystw lotniczych możemy płacić złotówkami. Przedstawicielstwa SAS przestawiają się na złotówki i pod koniec stycznia sprowadzą do Polski nowe urządzenia do wydawania biletów.

• Nowa ustawa o łączności weszła w życie 15 stycznia. Umożliwia ona demonopolizację Telekomunikacji Polskiej oraz regulowanie stosunków między nią a jej klientami na podstawie kodeksu cywilnego. Termin przekształcenia PPTT w przedsiębiorstwo Poczta Polska oraz Telekomunikacja Polska SA określono na 31 stycznia 1991 roku.

• Zamiast elektrowni jądrowej w Żarnowcu będzie mleczarnia i zakład przetwórstwa ziemniaków. Długi elektrowni – 2 bln złotych spłaci budżet państwa.

• Zła sytuacja w energetyce, aby mogła ona zapłacić wszystkie podatki i mieć pieniądze na inwestycje, ceny energii musiałyby wzrosnąć o 70%, a dla przemysłu o 50%.

• Polskie banki nie mają sieci telekomunikacyjnej umożliwiającej szybkie dokonywanie wzajemnych rozliczeń, uwiarygodnienie klienta czy jego natychmiastową obsługę. W ubiegłym roku Rada Banków podjęła decyzję o budowie nowoczesnej sieci połączeń Telbank.

• NBP przekazał listę 15 banków, które mogą obracać dewizami, udzielać kredytów dewizowych i obsługiwać handel zagraniczny. Na liście znalazły się m.in.: Bank Handlowy w Warszawie S.A., PKO S.A., Bank Gospodarki Żywnościowej, Bank Rozwoju Eksportu, Bank Inicjatyw Gospodarczych S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Gdański, Bank Śląski w Katowicach, Kredyt Bank S.A., Powszechna Kasa Oszczędności BP, PBK, Pomorski Bank Kredytowy, WBK.

• Bank PKO od 1 marca uruchamia własne Biuro Maklerskie.

• W ubiegłym roku za granicę wyjechało 22,1 mln mieszkańców naszego kraju. Rok wcześniej 19,3 mln. Liczba ta byłaby znacznie większa, ale wciąż w wielu krajach występują ograniczenia wizowe i celne dla obywateli Rzeczypospolitej.

• W kwartale tym doszło do strajków PKP, maszynistów, pracowników PKS, kontrolerów ruchu powietrznego, pracowników banków i energetyki.

• Przychody ze sprzedaży produkcji i usług w lutym br. były o 13,5% niższe niż w styczniu 1991 roku i o 3,6% niższe niż przed rokiem. Spadek w stosunku do lutego ubiegłego roku jest dowodem utrzymywania się recesji.

• Hotel Sobieski przy pl. Zawiszy w Warszawie jest już gotowy w jednej trzeciej. Planowany termin zakończenia to lipiec 1992 rok.

• Pierwsza w Europie Wschodniej telefoniczna centrala pracująca w systemie cyfrowym oddana została do użytku 16 marca w Warszawie przy ul. Pięknej.

• Utworzenie Centralnej Giełdy w Warszawie, firm maklerskich i funduszy powierniczych umożliwia przyjęta w piątek przez Sejm ustawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi. Powołano również rządową Komisję Papierów Wartościowych, która ma wydawać zgodę dla lokalnych giełd, chcących prowadzić obrót papierami wartościowymi.

• 30 kanałów TV, w tym m.in. CNN, Eurosport w polskim tłumaczeniu będą mogli oglądać mieszkańcy 11 miast dzięki spółce Polska Telewizja Kablowa.

• W projektach nowego prawa, którym zajmuje się Sejm, znajdują się regulacje dotyczące funduszów powierniczych. Takie instytucje istnieją na razie w krajach rozwiniętych.

• LOT znowu będzie latał do Zjednoczonych Emiratów Arabskich, otwiera też nowe połączenie z Los Angeles oraz odrzutowe połączenie z Warszawy do Poznania.

• Rozpoczęła działalność ogólnopolska sieć przywoławcza Paging, co w tłumaczeniu oznacza goniec.

• W rozwiniętych krajach świata, na przykład we Francji, przypada jeden numer telefoniczny na dwie osoby. Oznacza to, że każde gospodarstwo ma numer telefoniczny. W innych krajach świata sytuacja przedstawia się gorzej. W Polsce na telefon trzeba czekać średnio 12 lat. Należy dodać, że lepiej klasyfikuje się egzotyczna Tanzania, gdzie na przydzielenie telefonu oczekuje się 11 lat.

Kwartał II

• Z inicjatywy kilkunastu przedsiębiorstw przemysłu lekkiego m.in. Ortalu, Fako, Lenty, Wólczanki, Weltonu, Wisanu i Teofilowa powstał Bank Przemysłowy w Łodzi S.A.

• Dyrektor generalny Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu podał do publiczne wiadomości firmy zagraniczne, które gotowe są do zawiązania z PPTT spółki zajmującej się budową i eksploatacją łączności komórkowej w Polsce. W wyniku ogłoszonego przetargu i przeprowadzonej kwalifikacji zgłoszeń, które wpłynęły do 29 marca, do przetargu zostały dopuszczone następujące firmy: US WEST, CROWLEY, FRANCE TELECOM, AMERITECH, konsorcjum BMTS, TELECOM DENMARK Ltd.

• Powstał Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju. Najważniejszym celem banku będzie stworzenie warunków do powstania w Europie Wschodniej demokracji, gospodarki rynkowej i kapitalistycznego środowiska. Działalność swoją

rozpoczął również Bank Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego S.A. w Warszawie.

• Wejście w życie ustawy: Prawo o publicznym obrocie papierów wartościowych i funduszach powierniczych, spowodowało istotne zmiany w funkcjonowaniu rynku papierów wartościowych. Przedsiębiorstwa maklerskie mają trzy miesiące *vacatio legis* na spełnienie wymogów stawianych przez Komisję Papierów Wartościowych.

• W Szczecinie zawiązano spółkę akcyjną Zachodnio-Pomorskiego Towarzystwa Telekomunikacyjnego, która postawiła sobie za cel gruntowną modernizację istniejącego systemu telekomunikacyjnego w województwie szczecińskim. Jej akcjonariuszami jest dwanaście miast i gmin. Spółka zamierza oddać do użytku 300 tys. telefonów. Środki na ten cel mają pochodzić ze sprzedaży akcji oraz działalności gospodarczej spółki.

• Zmalał popyt na usługi agrolotnicze. Drożejące usługi sprawiły, że zmalał popyt na pracę agrolotników. Przy wysiewie nawozów i ochronie roślin pracuje tej wiosny tylko około 70 samolotów z Zakładu Usług Agrolotniczych, tj. dwukrotnie mniej niż w latach poprzednich.

• Rozpoczął działalność Amerbank, w którym 80% udziałów należy do firm amerykańskich. Kapitał akcyjny wynosi na początek 7 milionów dolarów, co pozwoli na rozbudowanie bilansu do 75 mln dolarów. Podstawowym celem działania banku jest skumulowanie napływu do Polski kapitału zagranicznego i popieranie rozwoju polskiej gospodarki. Trwają prace nad uruchomieniem kart kredytowych. Powołano również firmę Amertrust, która ma się zająć finansowaniem wielkich przedsięwzięć, prywatyzacją całych przedsiębiorstw i zamianą długów na udziały w nich.

• W Komisji Papierów Wartościowych złożony został wniosek o rejestrację przez Pioneer Grup Inc. z Bostonu jednego z najstarszych i największych funduszy wspólnego inwestowania w Stanach Zjednoczonych. Fundusz zamierza lokować w akcje naszych przedsiębiorstw oraz pomagać krajowym inwestorom w zarządzaniu posiadanymi przez nich portfelami papierów wartościowych.

• Pierwsza w Polsce karta kredytowa ma kolor błękitny. Karta jest wydawana na rok. Jest to „legitymacja" prestiżowa, która potwierdza pozycję użytkownika w społeczeństwie.

• Rozpoczął działalność Bank Wschodni, który chce specjalizować się we wspomaganiu wymiany gospodarczej ze wschodnimi sąsiadami Polski. Mają to umożliwić umowy z innymi bankami, takimi jak: Elebsbank z Moskwy i Belgijski Bank Handlowy International.

• Rozpoczął działalność Bank Unii Gospodarczej, zrzeszający ponad 200 banków spółdzielczych z 30 województw. Siedzibą banku jest Warszawa.

• Dobry na kredyt. Pod takim hasłem eksponowanym w agresywnych ogłoszeniach 10 czerwca zaczyna działalność Powszechny Bank Budowlany Invest Bank S.A. Kapitał założycielski banku wynosi 20 mld złotych. Na razie 31 przedstawicielstw w kraju oferuje obsługę rachunku oszczędnościowo-kredytowego. W założeniu klient musi zaoszczędzić pewną kwotę pieniędzy, aby w niedalekiej przyszłości móc wziąć kredyt.

• Polskie certyfikaty na wykonanie lotniczego transportu pasażerskiego i towarowego ma już 28 krajowych oraz dwóch obcych przewoźników prywatnych. Według danych GILC w Polsce, w rękach prywatnych jest obecnie około 100 samolotów różnych typów. W Głównym Inspektoracie Lotnictwa Cywilnego zarejestrowano dotąd ogółem 66 prywatnych przedsiębiorstw krajowych i z udziałem kapitału zagranicznego, które wykonują produkcję i specjalistyczne usługi na rzecz lotnictwa.

• Po trwających do września ub. roku pracach przygotowawczych rusza wreszcie prywatyzacja sektora bankowego. Spośród 9 banków komercyjnych, które zostały przekształcone w jednoosobowe spółki Skarbu Państwa wybrano dwa najlepsze: Bank Śląski w Katowicach i WBK. Te dwa banki mają około 12% udział akcji kredytowania naszej gospodarki. Subskrypcja akcji powinna rozpocząć się jesienią.

• Przewodniczący Komisji Papierów Wartościowych L. Paga wręczył zaświadczenia osobom, które zdały egzamin maklerski. Zdanie egzaminu nie oznacza jeszcze automatycznego udzielenia licencji maklerskiej. Otrzymają ją dopiero w momencie podjęcia pracy, przy czym jej wykonywanie nie można łączyć z żadną inną pracą.

• Zostało otwarte Centrum Informacyjne i Negocjacyjne Ministerstwa Przekształceń Własnościowych, które będzie gromadziło dane dotyczące podejmowanych działań prywatyzacyjnych, a także prowadziło działalność promocyjną.

• Grupa banków europejskich i polskich wspólnie z Międzynarodową Korporacją Finansową, będącą filią Banku Światowego, utworzyła 21 czerwca Międzynarodowy Bank w Polsce S.A. z kapitałem 20 mln dolarów. Bank powołano dla wsparcia stosunków gospodarczych, operacji finansowych i handlowych między Polską a krajami Europy Zachodniej i innych części świata. Udziałowcami są: Holenderski ABN – Amro Bank, włoski Banca Commerciale Italiana, francuski Credit Lyonnais, amerykańska Międzynarodowa Korporacja Finansowa, Wielkopolski Bank Kredytowy i Bank Rozwoju Eksportu .

• Po 52 latach pojawiło się w Polsce niebieskie pudełko – znak firmy A.E. Ta znana na całym świecie firma uruchomiła swoje biuro w Warszawie na Krakowskim Przedmieściu. American Express zajmuje się kompleksową obsługą turystów, od rezerwowania noclegów po wymianę pieniędzy i wydawanie czeków podróżnych.

• W uchwalonej w czerwcu 1991 roku ustawie o spółkach z udziałem kapitału zagranicznego znalazł się zapis umożliwiający bankom w sposób pośredni na samodzielne uchwalanie kursów walut i dewiz w rozliczeniach z klientami.

Kwartał III

• We współpracy z uniwersytetem w Manncheim, Centrum Doskonalenia Kadr Pracowniczych Ministerstwa Przemysłu w Łodzi uruchomiło niemiecko-polską szkołę biznesu. Naukę rozpoczęło 25 inżynierów i ekonomistów reprezentujących małe i średnie firmy. Zajęcia są prowadzone w języku niemieckim lub angielskim i odbywają się w czterech jednotygodniowych sesjach. Nauka zakończona zostanie dwutygodniową praktyką w Niemczech i egzaminem.

• Po 25 lipca każde biuro maklerskie musi zatrudniać przynajmniej dwóch licencjonowanych maklerów. Do ubiegłej soboty mieliśmy ich w Polsce tylko trzydziestu pięciu. Sytuacja zmieni się po egzaminie, do którego przystąpiło około 200 kandydatów.

• nastąpiły zmiany w prawie bankowym:

1) zlikwidowano kategorię banków państwowo-spółdzielczych (BGŻ ma zostać spółką akcyjną),
2) nałożono na banki będące spółkami akcyjnymi obowiązek poinformowania NBP o posiadaniu przez jednego akcjonariusza więcej niż 10% głosów, natomiast na nabycie pakietu uprawniającego do 20% głosów wymagana jest zgoda NBP,
3) uściślono zasady i tryb udzielania licencji nowym bankom – spółkom akcyjnym i przedstawicielstwom banków zagranicznych,
4) umożliwiono bankom tworzenie funduszy ryzyka z odpisów zapisywanych w poczet kosztów (na pokrywanie strat z niezwróconych kredytów),
5) zadecydowano o utworzeniu Rady Nadzorczej w bankach państwowych jako organu nadrzędnego w stosunku do zarządu,
6) zlikwidowano Radę Banków,
7) umocniono pozycję NBP wobec innych banków przez jasne określenie, jakimi metodami może interweniować w wewnętrzną działalność banków, gdy działania ich są niezgodne z prawem lub statutem.

• Po dwóch latach działalności Bank Inicjatyw Gospodarczych jest największym polskim bankiem prywatnym. Pod względem sumy bilansowej jest dwa razy większy od kolejnych pod względem wielkości banków prywatnych.

• Brakuje maklerów. Po dwóch egzaminach jest ich tylko 60.

• Na posiedzeniu Komisji Papierów Wartościowych 29 lipca trzy kolejne biura maklerskie uzyskały zgodę na prowadzenie działalności: Biuro Banku Inicjatyw Gospodarczych, Warszawski Dom Maklerski i biuro maklerskie Kant Imm. Jednocześnie komisja zawiesiła działalność biura maklerskiego Banku Śląskiego, gdyż nie zatrudnił drugiego maklera.

• Bank Światowy przyznał Polsce 200 mln dolarów na rozwój sektora finansowego.

• Prawie 1,5 miliona gospodarstw domowych nie ma samodzielnych mieszkań. Ponadto 400 tys. lokali należy wyburzyć, gdyż ich stan techniczny zagraża życiu mieszkańców. Tegoroczne wyniki budownictwa mierzone liczbą oddanych mieszkań nie napawają optymizmem. Przekazano 62 936 mieszkań, o 2% więcej niż w tym samym okresie rok temu.

• PKO jest drugim co do wielkości bankiem polskim, po Banku Handlowym. Prezes twierdzi, że bank pod względem wielkości oddziałów i ekspozytur jest największy na świecie. Pracownicy twierdzą, że najbardziej w pracy przeszkadza im to, że bank wprowadza najnowocześniejsze produkty bankowe (czeki, karty kredytowe i magnetyczne), mając do dyspozycji zacofaną i nieprzystosowaną do tego strukturę techniczną.

• W sobotę 24 sierpnia obradował pierwszy Krajowy Zjazd Maklerów. Zjazd wyłonił władze związku: ośmioosobową Radę Maklerów, Komisję Rewizyjną i Sąd Dyscyplinarny.

• Od 15 września mają nie tylko zdrożeć bilety PKP o 50%, ale jednocześnie pociągów będzie mniej. Zlikwidowane zostaną 52 pociągi dalekobieżne na liniach krajowych i międzynarodowych, ograniczone zostaną terminy kursowania ekspresów. Zamknięto 611 km nierentownych linii, należy zamknąć jeszcze 5 tys. km.

• Ustawa z 26 lipca o wykonywaniu międzynarodowego transportu drogowego została wydrukowana w Dz.U. nr 75 z dnia 27 sierpnia. Po upływie 30 dni zostanie wprowadzona w życie.

• Od przyszłego roku nie każdy pojazd będzie mógł służyć jako taksówka i nie każdy kierowca będzie mógł być taksówkarzem. Znowelizowana ustawa o ruchu drogowym, wprowadzająca porządek w tej dziedzinie, wejdzie w życie 1 stycznia 1992 roku. Za taksówkę będzie mógł służyć tylko samochód czterodrzwiowy, sprawny technicznie, wyposażony w gaśnicę, apteczkę, koło zapasowe. Taksówkarz będzie musiał mieć świadectwo kwalifikacyjne, wystawiane po trzyletniej praktyce kierowcy, oraz świadectwo o stanie zdrowia umożliwiającym wykonywanie zawodu. Ponadto taksówkarze będą musieli zaliczyć egzamin z topografii.

• We wrześniu Ministerstwo Finansów udzieliło zgody na prowadzenie działalności w Polsce dla firmy Comercial Union Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Comercial Union Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych.

Kwartał IV

• Ministerstwo Finansów informuje, że okres wypowiedzenia umów ubezpieczeń obowiązkowych został skrócony z 3 miesięcy do jednego miesiąca. Termin powiadomienia ubezpieczyciela o ewentualnej rezygnacji z jego usług w roku przyszłym przesunięto z 3 września na 30 listopada.

• Od 1 listopada zostaje wprowadzona specjalna taryfa „superex" na liniach LOT z Polski do większości krajów Europy. Umożliwia ona przelot tam i z powrotem za cenę biletu w jedną stronę. Uwarunkowania: pobyt za granicą musi obejmować niedzielę oraz nie może być dłuższy niż jeden miesiąc.

• Posiadacze ważnych polis ubezpieczeniowych „Westy" w przypadku szkód powstałych za granicą będą mogli skorzystać z usług przedstawicielstw L. Loyda.

• Częstochowski oddział Banku Śląskiego, pierwszy w Polsce, został całkowicie skomputeryzowany.

• PLL Lot i Boeing Co. Podpisały w Nowym Jorku kontrakt o wartości 300 mln dolarów na dostawę 9 samolotów średniego zasięgu B – 737, z możliwością nabycia dwóch dalszych. Jednocześnie Boeing zobowiązał się udzielić pomocy polskiemu przemysłowi lotniczemu w wysokości 4,5 mln dolarów.

• PPTT za pośrednictwem Elektrimu podpisała dwa kontrakty z firmą AG na dostawę central telefonicznych dla Śląska i Łodzi. W Katowicach zostaną zainstalowane centrale międzynarodowe, a w Bytomiu, Gliwicach, Sosnowcu, Tychach będą instalowane centrale tranzytowe. Śląsk i Łódź otrzymają dodatkowo tzw. centrale kontenerowe. Kontrakty opiewają na sumę 3 bln złotych.

• Od kilku tygodni działa pierwsza fima brokerska Polish Brokers Company S.A. Jest to spółka joint venture ze 100% udziałem kapitału zagranicznego. Jej jedynym udziałowcem jest angielska firma Polish Investments Company. Firma chce zajmować się pośrednictwem przy udzielaniu lokat międzybankowych oraz zająć się tworzeniem wtórnego rynku dla bonów skarbowych i pieniężnych NBP.

• W kraju działa już prawie 2 tys. społecznych komitetów telefonizacji wsi. W takich jak: bielskie, kaliskie, wrocławskie i tarnobrzeskie ich udział w rozbudowie sieci abonenckiej przekroczył w roku minionym 90%. Tegoroczny wkład rzeczowy i finansowy członków SKTW pozwoli na zainstalowanie około 54 tys. telefonów na wsiach.

• Do grona banków zagranicznych, które rozpoczęły działalność w Polsce, dołączył Citybank Poland S.A., w całości będący własnością Citicorp., największej instytucji finansowej w Stanach Zjednoczonych. Do tej pory NBP udzielił kilku zezwoleń na utworzenie banków zagranicznych w Polsce. Otrzymały je: Bank Amerykański w Polsce, Pierwszy Komercyjny Bank S.A. w Lublinie, Re-

iffeisen – Centrobank S.A., Bank Creditanstalt S.A., Międzynarodowy Bank w Polsce, Citibank Poland S.A., Polsko-Kanadyjski Bank św. Stanisława w Warszawie, Polsko-Szwedzki Bank Kredytowy „Scan-Bank S.A." – ale wobec niewpłacenia na czas wymaganego kapitału licencja wygasła, minister finansów udzielił zezwolenia na otworzenie oddziału holenderskiemu bankowi NMB Postbank Group. N.V oraz American Express – amerykańskiej firmie specjalizującej się w obsłudze finansowej kredytów.

• Ministerstwo Finansów wydało już przeszło 50 zezwoleń na działalność firm brokerskich, mających zajmować się pośrednictwem między towarzystwami ubezpieczeniowymi a osobami czy przedsiębiorstwami chcącymi się ubezpieczyć.

• Pierwszym naszym pociągiem w systemie Eurocity będzie Berolina, a stanie się to po wprowadzeniu nowego rozkładu jazdy, tj. 30–31 maja 1992 roku.

• Można podróżować koleją w świat, nawet o 40% taniej niż dotychczas. Jest to oferta firmy „Voyages Wasteels", która właśnie wchodzi na polski rynek. Firma proponuje ulgowe przejazdy: dla młodzieży, dla każdego kto nie ma 26 lat, dla jadących do pracy za granicą (bez limitu wieku). Bilety firmy Wasteels sprzedawane są w 17 krajach. U nas można je nabyć w sieci agencji Orbisu i na wszystkich głównych dworcach PKP.

• Holenderski NMB Bank jest siódmą zagraniczną instytucją finansową, która rozpoczęła działalność w Polsce. Polska jest pierwszym krajem postkomunistycznym, w którym NMB Bank postanowił rozpocząć działalność. NMB Bank wchodzi w skład NMB Postbank Group, która połączyła się z Nationale Nederlanden, tworząc Internationale Nederlanden Group, jedną z największych instytucji na światowym rynku finansowym.

• Po 52 latach wrócił do Polski austriacki bank Creditanstalt Bankverein. Bank powołał w Polsce Bank Creditanstalt S.A., który to licencję otrzymał w styczniu br., a działalność rozpoczął w październiku. Bank będzie świadczył pełen zestaw usług dla osób prywatnych i przedsiębiorstw.

• Spółka lotnicza „Areotech", którą założył prywatny przedsiębiorca Janusz Kmita, przewiozła pierwszych pasażerów do Kopenhagi samolotem Turbolet 1–410. Spółka nie zamierza konkurować z LOT i chce skoncentrować się na liniach łączących Pomorze Zachodnie z miejscowościami w Danii, Szwecji, Niemczech, a później w Holandii i Norwegii, zależnie od możliwości i zapotrzebowania.

• Na mocy ustawy o działalności ubezpieczeniowej z 28 lipca 1990 roku przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe mogą działać tylko jako spółki akcyjne lub towarzystwa ubezpieczeń społecznych. Wszystkie firmy ubezpieczeniowe działające przed uchwaleniem ustawy musiały dostosować się do tego przepisu najpóźniej do końca 27 grudnia 1991 roku. Państwowy Zakład Ubezpieczeń, największa polska firma ubezpieczeniowa, przekształciła się w spółkę akcyjną.

Rok 1992

Kwartał I

• W miarę pogarszania się stanu gospodarki spadają zyski banków, rośnie natomiast ryzyko, jakie ponoszą. Zyski Banku Śląskiego jednego z największych w Polsce zmniejszyły się o 1/3, z 2,6 bln złotych do 1,7 bln. Bank już od kilku miesięcy stosuje plan kont EWG, gdzie odsetek od niespłaconych kredytów nie wlicza się w dochody. Wykazywane kwoty odzwierciedlają więc rzeczywiste kwoty zysku.

• Wprowadzony przez Ministerstwo Finansów od 6 stycznia 5% podatek obrotowy od niektórych usług dotychczas zwolnionych od opodatkowania postawił zakłady fryzjerskie, krawieckie, kosmetyczne w obliczu trudnych decyzji, czy podnieść ceny, narażając się na utratę części klientów i zmniejszenie obrotów, czy pokryć wzrastające koszty z zysków, pomniejszając tym samym własne dochody.

• W Polsce działa obecnie lub jest w trakcie organizowania 90 banków. Wśród nich jest m.in. NBP (ciągle zajmujący się działalnością komercyjną), PKO, BGŻ i trzy oddziały banków zagranicznych. Pozostałe banki są spółkami akcyjnymi, wśród których siedem ma przeszło 60% udział kapitału zagranicznego. Ponadto do polskiego systemu bankowego należy wliczyć przeszło 1600 banków spółdzielczych.

• W Gazecie Wyborczej ukazał się artykuł demaskujący Davida Bogatina, obywatela amerykańskiego pochodzenia rosyjskiego. Właściciel Pierwszego Komercyjnego Banku w Lublinie jest poszukiwany przez amerykańską policję za przestępstwa podatkowe. Ta informacja spowodowała szturm na kasy banku. Ludzie, którzy ustawili się w kolejce do kasy w sobotę odbierali swoje pieniądze od wczesnych godzin rannych w niedzielę.

• Przedsiębiorstwo o nazwie Poczta Polska Telefon i Telegraf już nie istnieje. Decyzję o podziale na dwie odrębne instytucje, zgodnie z ustawą z 23 listopada 1990 roku, podjął minister łączności. Wyznaczył on termin rozwodu na 1 stycznia 1992 roku. Mamy teraz dwa podmioty Telekomunikacja Polska i Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej Poczta Polska. Rozwód ma zwiększyć efektywność działających firm, a dokładnie jednej z nich TP S.A., którą interesuje się kapitał zagraniczny. Aby ratować sytuację przedsiębiorstwa Poczta Polska, które jest deficytowe, postanowiono niedobór finansowy PPUP Poczta Polska pokryć z zysków osiągniętych przez TP S.A. za 1990 rok, kwota ta byłaby wyłączona z podstawy opodatkowania.

• W połowie stycznia zarejestrowana została w sądzie warszawskim Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. Powołano ją dla unowocześnienia i prowadzenia rozliczeń między bankami. Izba, jak się planuje, rozpocznie swoją działalność w lipcu. KIR ma na początku działać w sposób tradycyjny, operując na dokumentach papierowych, dopiero w późniejszym czasie system zostanie nasycony elektroniką. Z sieci tej będą korzystać banki założyciele oraz pozostałe banki poprzez otwarcie rachunku u któregoś z akcjonariuszy izby.

• Nowo utworzona spółka „Naftoport" rozbudowuję bazę paliw w gdańskim Porcie Północnym, niedokończonej do dziś inwestycji lat siedemdziesiątych. Do roku 1993 spółka zamierza powiększyć liczbę stanowisk obsługi zbiorników na ropę i produkty naftowe. Pierwsze nowe stanowisko przeładunkowe ma być uruchomione już w październiku br. Dzięki rozbudowie możliwości przeładunkowe Portu Północnego zwiększą się z 8 mln do 300 mln ton ropy rocznie.

• Konkurencja wśród nowo powstałych firm ubezpieczniowych jest w Polsce mocno ograniczona, głównie ze względu na brak sieci placówek na terenie całego kraju, dlatego PZU, Warta, Westa zgarniają blisko 97% wpływów z ubezpieczeń, chociaż w Polsce zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej mają 24 firmy. Przyczyną są po części zbyt wysokie koszty otworzenia nowych placówek.

• Ponad 37 mld złotych w formie subwencji 170 mld na preferencyjnych warunkach przyznała placówkom naukowym działająca od września 1991 roku Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej.

• Diagnostyka ubezpieczeń, ekonomika bankowości i ubezpieczeń bioekologicznych, to kierunki specjalizacji, które mogli wybrać studenci otwartej w Warszawie Wyższej Szkoły Ubezpieczeń i Bankowości. Za trzy lata kolejną niepaństwową uczelnię opuści około 150 absolwentów z dyplomem ekonomisty lub inżyniera ubezpieczeniowego.

• Bank kadr w Krakowie. Do niedawna pośrednictwo pracy było domeną państwa. Ustawa o zatrudnieniu i bezrobociu z 1991 roku stworzyła warunki do angażowania się na tym polu także innych podmiotów.

• Prezes NBP Hanna Gronkiewicz-Waltz i minister ochrony środowiska Stefan Kozłowski uroczyście otworzyli pierwszy polski bank proekologiczny.

• Pierwszy bank hipoteczny. Założyciele Polsko-Amerykańskiego Banku Hipotecznego odebrali z rąk wiceprezesa NBP licencję bankową.

• Z przeprowadzonej sondy wynika, że banki ubezpieczają się głównie w PZU. Najczęściej wykupują polisy chroniące od rabunku w lokalach banku lub w czasie transportu. Rzadko jednak ubezpieczany jest od włamania skarbiec.

Kwartał II

• W Zakopanem prezesi 14 polskich firm ubezpieczeniowych podpisali porozumienie, określające zasady współpracy i uczciwej konkurencji. Jak się dowiadujemy w Urzędzie Antymonopolowym, prowadzone jest postępowanie wyjaśniające, czy zawarte porozumienie nie narusza ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym. Praktykami monopolistycznymi są m.in. porozumienia polegające na ustaleniu przez konkurentów warunków umów zawieranych z osobami trzecimi. Ustawa zakazuje stosowania tych praktyk.

• W poniedziałek 30 marca prezes NBP podjęła decyzję w sprawie likwidacji Banku Kredytowo-Handlowego w Katowicach.

• Dwa warszawskie oddziały banku PKO S.A. rozpoczęły sprzedaż polis ubezpieczeniowych na życie, na życzenie Pierwszego Amerykańsko-Polskiego Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A. Amplico Life. W przyszłości Amplico Life planuje rozszerzyć swoją sieć bankowych punktów sprzedaży. Firma prowadzi również sprzedaż polis przez swoich agentów.

• Pierwsze Międzynarodowe Targi Elektroniki, Telekomunikacji i Techniki Komputerowej – Infosystem dobyły się w 1987 roku we Wrocławiu. W poniedziałek w Poznaniu otwarto już szóstą edycję tej imprezy. Bierze w niej udział 360 firm z 15 krajów.

• Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. rozpoczyna sprzedaż polis, dzięki którym możliwe będzie ubezpieczenie sprzętu elektronicznego. Ubezpieczeniem mają też być objęte nośniki informacji.

• We wtorek w Poznaniu podpisano porozumienie bliźniacze między bankami: Wielkopolskim Bankiem Kredytowym i Alliedirish Banks z Irlandii. Jest to już siódme porozumienie takiego typu zawarte między bankami polskimi a zagranicznymi. WBK na podstawie porozumienia będzie korzystać z usług ekspertów AB w różnych dziedzinach bankowości, a przede wszystkim z analiz kredytowych oraz doświadczeń w automatyzacji pracy banku.

• Ministerstwo Finansów chce, by od początku przyszłego roku został wprowadzony podatek od towarów i usług, czyli podatek od wartości dodanej (VAT), który zastąpiłby obowiązujący obecnie podatek obrotowy. Podatek obrotowy ma być zastąpiony VAT i podatkiem akcyzowym. Istotą VAT będzie: powszechność (będą go płacili wszyscy bez względu na formę prawną i typ własności), wielofazowość (będzie pobierany na wszystkich etapach obrotu, tj. przy produkcji, imporcie, sprzedaży hurtowej i detalicznej), potrącalność (gwarantuje stały udział podatku w cenie i jednokrotność opodatkowania).

• Obowiązująca obecnie ustawa o działalności ubezpieczeniowej z dnia 28 lipca 1990 roku wprowadziła zakaz jednoczesnego prowadzenia działalności

w zakresie ubezpieczeń na życie i w zakresie pozostałych ubezpieczeń majątkowych i osobowych.

• W ostatnich miesiącach w naszym kraju uruchomionych zostało wiele nowych usług telekomunikacyjnych, np.: paging, poczta elektroniczna „Polcom" (od kwietnia br.) zapewniająca dostęp do baz danych, automatyczne przesyłanie telegramów i teletekstów, „Polpak" ogólnokrajowa publiczna sieć komputerowej transmisji danych z 1,3 tys. punktów dostępu. Być może w br. będzie uruchomiona pilotowo sieć ISDN umożliwiająca cyfrową integrację usług, pozwalającą przesłać głos, dane, tekst i obraz za pomocą linii telefonicznej.

• Pierwsza w Polsce sieć telefonii komórkowej rozpocznie funkcjonować 19 czerwca br. Telefon, który będzie można nosić w torbie, waży 780 g i będzie na razie odbierał tylko w Warszawie. Cena telefonu „od ręki" to 1450 USD, do zainstalowania w samochodzie 1750 USD, przyłączenie do sieci to kolejne 500 USD, abonament miesięczny 25 USD, a koszt jednej minuty połączenia to 34 centy. W dniu 26 czerwca odbyło się oficjalne uruchomienie systemu łączności bezprzewodowej firmy Centertel.

• Telefony na karty magnetyczne (łącznie jest ich 100, z czego 50 to dar, a reszta została oddana w użytkowanie na zasadzie leasingu) zainstalowane w ubiegłym roku w Częstochowie z okazji wizyty papieża sprawdziły się, więc będzie ich więcej. Telekomunikacja Polska S.A. podpisała kontrakt z Telefonicą Ltd. (Włochy) na dostawę do końca br. 2000 takich aparatów. Za granicą zakupiono już 3 miliony kart magnetycznych.

• Z portu w Kołobrzegu wypłynął w rejs na Bornholm wodolot wiozący ponad 100 turystów. Kilka dni wcześniej uruchomiono linię Darłowo – Bornholm.

• Amerykańska sieć barów szybkiej obsługi McDonald's otwiera 17 czerwca pierwszy lokal w Warszawie.

Kwartał III

• W środę 1 lipca br. nastąpi rozruch nowego międzynarodowego dworca lotniczego na Okęciu. W pierwszych dniach obsługiwany będzie wyłącznie pasażerski ruch przylotowy, a stanowiska odlotów podejmą pracę tydzień później.

• Prywatna firma „Nork", która tak jak przed rokiem wygrała przetarg na czyszczenie gdańskich plaż, zakupiła za granicą specjalną maszynę do rekultywacji piasku. Piasek ma być przefiltrowany i oczyszczony dwukrotnie w ciągu roku.

• Swoje podwoje otworzył nowy warszawski hotel „Sobieski". Za jednoosobowy pokój trzeba będzie zapłacić 125 dolarów.

• Uruchomiony został ośrodek informacji o klientach banków czasowo niewywiązujących się ze swych zobowiązań. Gdy do banku przychodzi nowy klient, można skorzystać z informacji przesłanych do ośrodka przez inne banki, by zorientować się, czy nie zalega on w którymś ze spłatą kredytu. Pozwoli to bankom na uniknięcie strat związanych z udzielaniem kredytów bankrutującym przedsiębiorstwom i oszustom. Na razie do ośrodka dane przekazuje 50 banków.

• Można nabywać już we wszystkich oddziałach i agencjach banku PKO S.A. jednostki uczestnictwa Pioneera – pierwszego polskiego funduszu powierniczego.

• Naczelnik Wydziału Kredytów poznańskiego PKO poinformował, że za około trzy tygodnie w większych oddziałach banku wprowadzone zostaną nowe formy pożyczek, tzw. lombardowe, na okres od siedmiu dni do trzech miesięcy. Będzie je można wziąć pod zastaw m.in. walut wymienialnych, bonów PKO na okaziciela, złota, platyny.

• Wśród 21 mln książeczek blisko połowa właścicieli ma na koncie mniej niż 25 tys. złotych (2,5 nowych złotych). PKO zaprosi wszystkich takich właścicieli do ustalenia nowych warunków umowy, proponując im uzupełnienie wkładów do wymaganego minimum 50 tys. (5 nowych złotych). W przypadku decyzji o likwidacji, PKO wypłaci należną sumę wraz z odsetkami.

• Pizza Hut, jedna z największych sieci fast food, szczególnie popularnych na rynku amerykańskim, angielskim i australijskim – jest już w Polsce. Pierwszy wyposażony został w urządzenia do produkcji pizzy pub w hotelu „Marriott" (terminal LOT vis-à-vis Dworca Centralnego).

• Pojawiają się prywatne szkoły wyższe, a jedną z nich jest Wyższa Szkoła Zarządzania i Marketingu, którą założyła spółka z o.o. „Economy and Business". Nauka trwa trzy lata w trybie dziennym lub zaocznym. Jeszcze nie wiadomo, jaki tytuł będzie otrzymywał absolwent.

• Do Wydziału Gospodarczego Sądu Rejonowego w Łodzi wpłynął wniosek Banku Staropolskiego S.A. w Poznaniu o ogłoszenie upadłości „Westy". Wniosek został umotywowany niewypłacalnością.

• Na razie nalepki „Eurocheque", „Mastercard", „Cirrus" czy „Maestro" znane są w Polsce tylko z witryn sklepów i restauracji. Mało kto ma taką kartę w kieszeni. Przedstawiciele Europay International przewidują, że za 9 – 12 miesięcy również nad Wisłą będzie można swobodnie posługiwać się kartą kredytową. Światowy system Europay International obsługuje dziś 224 mln kart kredytowych, w tym 75 mln w Europie. W Polsce prowadzone są na razie negocjacje z bankami: PKO BP, PBK, PKO S.A., Bankiem Gdańskim.

• Prawdopodobnie jeszcze w tym roku wszystkie miasta wojewódzkie będą mogły skorzystać z Super Ekspresu EMS. Dotychczas z możliwości szybkiej przesyłki (maksymalnie 48 godzin) pocztą za granicę korzystali mieszkańcy 10

największych miast polskich. Poczta Polska zamierza upowszechnić na terenie całego kraju usługi tzw. postczeków, czyli przekazów pieniężnych nadawanych w krajach Europy Zachodniej.

• W Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Telefonizacji Wsi policzono, że jeszcze dziś jest w Polsce 5300 wsi, w których w dalszym ciągu nie ma telefonu. W ubiegłym roku zainstalowano 1118 telefonów we wsiach, w których dotąd ich nie było. W roku bieżącym ma być zainstalowanych 1500 telefonów w takich miejscowościach.

Kwartał IV

• Minister finansów podpisał decyzję o cofnięciu Zakładowi Ubezpieczeń „Westa" S.A. zezwolenia na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej.

• Klienci banku PKO S.A. mogą już korzystać z euroczeków z kartami gwarancyjnymi, którymi można płacić w około 5 mln europejskich sklepów, hoteli i restauracji. Jeden czek ma wartość 200 dolarów. W jednym miejscu można jednorazowo zapłacić tylko trzema czekami.

• W czwartek (29 października) nastąpiło pierwsze eksploatacyjne wyjście promu M/s „Wolin", inaugurujące nową stałą linię promową łączącą Świnoujście z duńskim portem Nyborg na Półwyspie Jutlandzkim. Prom będzie kursował 4 razy w tygodniu.

• Na 16 listopada zapowiada rozpoczęcie działalności Bankowe Towarzystwo Ubezpieczeń Reasekuracji „ Heros" S.A.

• PLL LOT to jedyny przewoźnik z byłych krajów socjalistycznych, który stworzył program Freguent Flyer –Voyager. Programu takiego nie ma Maber, CSA, Areofłot ani Bałkan, znany jest natomiast od ładnych kilku lat wśród wszystkich liczących się światowych przewoźników. System ten opiera się na przyznawaniu za odbyte loty punktów, które biorą udział w konkursie. Po uzbieraniu odpowiedniej liczby punktów można uzyskać darmowy przelot, wygrać wycieczkę lub zamieszkać taniej w niektórych hotelach.

• Sejm uchwalił ustawę o podatku od towarów i usług (PTU – VAT) oraz o podatku akcyzowym. Oba podatki zastąpią podatek obrotowy. Przewiduje się, że wejście nowego spowoduje 6% wzrost cen. Stawki podatku VAT, od usług i towarów będą dwie:

a) podstawowa 22%,

b) preferencyjna 7%,

c) stawka 0% będzie obowiązywać w eksporcie towarów i usług. Rozważa się wprowadzenie stawki zerowej na niektóre produkty.

• Pioneer – Pierwsze Polskie Towarzystwo Funduszy Powierniczych S.A. otrzymało zgodę NBP na inwestowanie za granicą 10% swoich aktywów. W ten sposób za pieniądze polskich klientów funduszu, którzy są posiadaczami jednostek uczestnictwa, będą kupowane zagraniczne papiery wartościowe.

• W Polsce jesteśmy niewielką firmą, mamy zaledwie trzy restauracje, powiedział Tim Fenton, dyrektor naczelny firmy McDonald's w Polsce. W roku 1992 firma zainwestowała w Polsce około 4,5 miliona dolarów, a w najbliższym czasie plany przewidują inwestycje rzędu 9 milionów dolarów i otwarcie wielu nowych restauracji i zakładów przetwórczych.

Rok 1993

Kwartał I

• Odnotowano rosnącą liczbę turystów przyjeżdżających do Polski: 1990 r. – 18,2 mln, 1991 r. – 36,8 mln, 1992 r. – 57,0 mln, w tym 31 mln Niemców.

• Amerykańskie linie lotnicze Delta Air Lines uzyskały zgodę rządu polskiego na wprowadzenie niskiej taryfy emigracyjnej (obejmuje ona bilety z Warszawy do 47 miast w Stanach Zjednoczonych).

• Ciągłe podwyżki opłat za czynsz, wodę, prąd elektryczny i gaz prowadzą do tego, że około 20–30% członków spółdzielni nie płaci rachunków albo robi to z opóźnieniem.

• W Warszawie, Poznaniu i Katowicach zaczyna działać sieć telefonii komórkowej spółki Centertel.

• Prom „Jan Heweliusz" zatonął w pobliżu niemieckiej wyspy Rugia – z 60 osób ocalało tylko 9.

• Minister edukacji udzielił zezwolenia na utworzenie następujących uczelni niepaństwowych: Europejska Akademia Sztuk w Warszawie, Wyższa Szkoła Języków Obcych i Ekonomii w Częstochowie, Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Poznaniu, Wyższa Szkoła Biznesu – National Louis University w Nowym Sączu, Mazurską Wszechnica Nauczycielska w Olecku.

• Otwarto trasę turystyczną w Wieliczce długości 3 km przez trzy poziomy na głębokości od 64 do 135 m pod powierzchnią ziemi.

• Osiem hoteli ogólnokrajowej sieci „Gromada" włączono do międzynarodowej sieci hoteli Minotels, która zrzesza ponad 700 hoteli w 28 krajach Europy i 7 obu Ameryk.

• Właścicielom wypożyczalni kaset wideo za niewielką dopłatą umożliwiono wymianę pirackich kaset na legalne i nowsze na targach „Video Amnestia 93".

• Odbyło się uroczyste otwarcie lotniska we Wrocławiu, który jest piątym międzynarodowym portem lotniczym w Polsce. Uruchomiono linię lotniczą Wrocław – Frankfurt n. Menem.

• PKP są nieefektywne, w porównaniu z latami siedemdziesiątymi nastąpił spadek w przewozach koleją, w 1992 roku wyniósł około 60% (towarowe) i 50% (pasażerskie), zawiesza się przewozy lub likwiduje setki linii kolejowych. PKP poniosły stratę w wysokości 369 mln złotych w 1990 roku, 9362 mln zł w 1991 r., a szacuje się, że straty w 1992 r. wyniosą 2 bln zł.

• PZL „Warszawa – Okęcie" otrzymały pod gwarancje polskiego banku dwa nowe samoloty; docelowo – 10 maszyn typu Metro III.

• Przedstawiono raport, z którego wynika, że największą liczbę klientów biur reklamy stanowią producenci i dystrybutorzy proszków do prania (4 na 7).

• Znowelizowano ustawę o działalności w Polsce ubezpieczycieli zagranicznych – będą mogli działać od 1 stycznia 1999 roku.

• „Westa" ogłosiła upadłość.

• Strajkuje Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w Lublinie, pracownicy protestują m.in. przeciwko prywatyzacji przedsiębiorstwa.

• Spadła liczba widzów w kinach: w 1991 r. – około 18 mln, w 1992 r. – około 10 mln.

• Towarzystwo Lotnicze Lufthansa wspólnie z LOT planuje uruchomić loty z Frankfurtu do Katowic, każdy z przewoźników planuje trzy loty tygodniowo.

• W Polsce działa około 3500 zarejestrowanych agencji ochrony (wymagania wobec ewentualnych pracowników: wiek 25–35 lat, sprawni fizycznie, znający techniki walki).

• Planuje się prywatyzację Banku Śląskiego i Wielkopolskiego Banku Kredytowego (ukazał się prospekt emisyjny).

• Planuje się wdrożenie instytucji lekarza rodzinnego.

• Rentowność firmy Poczta Polska w latach 1988–1992 najgorzej wypadła w 1988 roku: – 38,5%, a najlepiej w 1992 roku: – 2,3%.

• Propozycja nowelizacji ustawy o środkach farmaceutycznych; należy rozstrzygnąć spór o to, czy koncesje na prowadzenie aptek mogą być wydawane osobom bez kwalifikacji farmaceutycznych (ponad 10% aptek prowadzą osoby bez wykształcenia farmaceutycznego).

• SAS Serwis Partner działając w ramach spółki LOT Catering sp. z o.o. prowadzi kuchnię kanapek na Okęciu; klientami Okęcia stały się m.in. Air France, British Airways, Lufthansa i KLM

• Wobec Telekomunikacji Polskiej S.A. wszczęte zostanie postępowanie administracyjne z powodu pozataryfowych opłat pobieranych za założenie telefonu, co uznane zostało za praktyki monopolistyczne

• PKO S.A. wprowadza na rynek kartę VISA; przewiduje się, że do końca roku zakupi ją około 10 tys. osób.

• W ubiegłym roku podłączono do sieci telefonicznej tylu abonentów, ilu jeszcze niedawno podłączano w ciągu trzech lat. W miastach na 100 mieszkańców jest 14,3 abonentów telekomunikacji, na wsi – 3,56.

• W Polskim Rejestrze Państwowym Statków Powietrznych odnotowane są samoloty (904), śmigłowce (227), szybowce (945) i balony (47).

• Transportem kolejowym przewieziono 16,9 mln ton ładunku, nastąpił spadek udziału rezerwy wagonowej w ogólnej liczbie wagonów towarowych roboczych, transportem samochodowym zarobkowym przewieziono 7,4 mln ton ładunku, transportem rurociągowym przetłoczono 2,5 mln ton ropy naftowej i produktów naftowych, żegluga morska przewiozła 2,1 mln ton ładunku, w morskich portach handlowych przeładowano 2,5 mln ton ładunku.

• Największym pracodawcą na świecie jest sektor turystyki – jedno na 16 miejsc pracy przypada na turystykę, wpływy z turystyki osiągnęły łącznie ponad 230 mld dolarów, największy rynek turystyczny znajduje się w Europie Zachodniej; 236 mln podróży zagranicznych, co daje średnio 5% dochodu narodowego.

• Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki wydał dotychczas 23 zezwolenia na otwarcie w Polsce przedstawicielstwa zagranicznych biur podróży.

• Kredyt Bank S.A. wydając wybranym klientom Business Card, dołączył do pierwszej trójki polskich banków oferujących kartę VISA.

• Firma kurierska TNT (Thomas Nationwide Transport) Express Worldwide (Poland) działa już rok, jej konkurencję stanowi na przykład DHL.

• W Polsce działa już 675 szkół niepublicznych; w tym 76 prywatnych. Uczęszcza do nich prawie 52 tys. uczniów. Najwięcej takich szkół znajduje się w województwach: warszawskim, katowickim i łódzkim.

• W Pyrzowicach wylądował pierwszy Boeing 737 niemieckiego towarzystwa Lufthansa; jest to inauguracja regularnego połączenia Katowic z Frankfurtem; linię będą obsługiwały samoloty PLL LOT i Lufthansy.

Kwartał II

• MPK w Łodzi wypłaca pasażerom odszkodowania za straty poniesione przez nich w wyniku strajku.

• Orbis ma nowy zarząd, który ma zamiar utworzyć spółkę z o.o. – Polskie Biuro Podróży Orbis.

• Pojawił się pierwszy konkurent TP S.A. – Telekomunikacja Piła, która objęła obszar całego woj. pilskiego.

• Usługi turystyczne zostały obciążone podatkiem VAT (zagraniczne – 22%, krajowe – 7%).

• Rozdano „Alicje" – nagrody dla banków za nowe rozwiązania w dziedzinie usług dla ludności; trzy równorzędne nagrody otrzymały PKO BP za bony „Progresja", Pekao S.A. za euroczeki i PBK S.A. za warunki prowadzenia i obsługi kont osobistych.

• Delta Air Lines rozpoczyna codzienne, bezpośrednie rejsy z Warszawy do Nowego Jorku.

• PKP planuje wprowadzenie biletów wycieczkowych (30% ulga).

• Polski Bank Inwestycyjny S.A. utworzono jako jednoosobową spółkę, 100% udziału należy do NBP; w przyszłości planowana jest prywatyzacja.

• Powstały plany przekształcenia Częstochowy w nowoczesne centrum pielgrzymkowo-turystyczne.

• Z badań przeprowadzonych przez CBOS wynika, że prywatne lecznictwo oceniane jest znacznie lepiej niż państwowe, jednak większość respondentów uważa, że lecznictwo powinno pozostać bezpłatne.

• Przed kwietniem 1993 roku tylko PKO BP udzielał kredytów hipotecznych, teraz również Bud–Bank S.A. (Bank Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego), polsko-amerykański bank hipoteczny.

• Telekomunikacja Polska S.A. oferuje 102 automatyczne połączenia (oferta ta ma zostać rozszerzona o połączenia automatyczne m.in. z Egiptem, Indiami i Kolumbią).

• W Warszawie otwarto drugą restaurację Burger King; należy ona do polskiej filli International Fast Food Corporation.

• Zakończono budowę nowego nabrzeża portowego w Świnoujściu. Łączny koszt inwestycji wyniósł 1,5 bln złotych. Można obsłużyć tam rocznie: 1 mln pasażerów, 185 tys. samochodów osobowych, 150 tys. ciężarówek, 70 tys. wagonów kolejowych, 3 mln ton ładunku.

• Prawie od roku funkcjonuje usługa Telekomunikacji Polskiej polegająca na zainstalowaniu licznika rejestrującego liczbę impulsów w domu abonenta (usługa teletaxu).

• Dotychczas Polska Telefonia Komórkowa zainwestowała w rozwój tego typu łączności w naszym kraju 120 mln USD. Liczba abonentów przekroczyła już 6 tys.

• W związku z procesem prywatyzacji Wielkopolskiego Banku Kredytowego zostały złożone zamówienia na ponad 6,1 mln akcji o łącznej wartości 710 mld złotych.

• Ustalono, że przeciętne wynagrodzenie brutto pracowników firm ubezpieczeniowych i finansowych wyniosło w ubiegłym roku 4,3 mln złotych (jest to najwyższe przeciętne wynagrodzenie).

• Pierwszy rok funkcjonowania firmy Poczta Polska zakończył się deficytem 201 mld złotych; przychody zaś wyniosły ogółem 8 bln 224 mld złotych, koszty ich uzyskania 8 bln 425 mld złotyh.

• Ponad 400 prywatnych hoteli zrzeszonych jest w Zrzeszeniu Polskich Hoteli Turystycznych.

• Z raportu GUS wynika, że wskaźnik rentowności banków ogółem wyniósł w 1992 roku 25,4%, a w 1991 roku aż 31,4%.

• Powstała społeczna Kasa Rolna S.A. – pierwsza tego rodzaju w Polsce instytucja ubezpieczeniowa, w której można kupić m.in. ubezpieczenie emerytalne; tym samym ZUS przestaje być monopolistą.

• W Polsce od 1989 roku powstało 16 banków zagranicznych z udziałem zagranicznym, w tym 10 z udziałem wyłącznym, ponadto działa 15 przedstawicielstw dużych banków.

• Ponad 22 mln Polaków wypoczywało do tej pory w domach FWP; od kilku lat zmniejsza się liczba wczasowiczów i kuracjuszy, a także samych pensjonatów.

• Wars użytkuje około 700 wagonów, w tym 20 restauracyjnych, 60 barowych, reszta to sypialne i kuszetki.

• W branży detektywistyczno-ochroniarskiej pracuje 100–150 tys. ludzi zatrudnionych w 2–3 tys. agencji.

• W sezonie letnim 1993 roku do dyspozycji turystów jest około 230 obiektów PTTK.

• Przewiduje się, że w 2010 roku na jedną osobę będzie przypadać 25 m^2 powierzchni użytkowej – mieszkalnej.

• Polskie Linie Lotnicze LOT planują obniżyć ceny swoich biletów na okres lipca i sierpnia.

• Największy komercyjny bank Białorusi Sbieregatielnyj Bank tworzy z polską firmą „Softbank" wspólne przedsiębiorstwo „Bielsoftbank", które zajmie się informatyzacją bankowości na Białorusi w Mińsku.

• Powstają plany budowy linii kolejowej łączącej Polskę z krajami azjatyckimi.

• W Polsce pojawiają się oferty turystyczne typu „last minute".

• Uczelnie wyższe niepaństwowe oferują studentom 5 tysięcy miejsc.

• Około 13% klientów twierdzi, że reklama nie ma dla nich znaczenia, a 56% kupuje produkty pod wpływem reklamy.

• W związku ze słabym stanem banków polskich rozpatrywane są ich fuzje, ponieważ rentowność wynosi 1%, a aż 23 banki mają ujemny wynik finansowy.

• Prawie 70% Polaków nie planuje w tym roku urlopu; powodem jest brak pieniędzy lub sytuacja rodzinna.

Kwartał III

• W dniu 5 lipca wchodzi w życie podatek od towarów i usług: VAT.

• Na 1655 banków spółdzielczych upadły do tej pory cztery, a o upadłość dwóch następnych wystąpił Narodowy Bank Polski.

• Corocznie woj. suwalskie, które dysponuje 47 tys. miejsc noclegowych, jest odwiedzane przez około 1,5 mln osób z kraju i zagranicy; liczbę turystów z Europy Zachodniej szacuje się na około 100 tys. osób.

• Gastronomia płaci 22% podatku VAT.

• Telekomunikacja Polska S.A. nie zamierza wycofać się z zapowiadanych na 1 sierpnia br. podwyżek; podstawowe dane finansowe TP S.A. za pięć miesięcy br.: rentowność brutto 44%, rentowność netto 26%. W ubiegłym roku: przychód około 19 bln złotych, zysk brutto około 8 bln 350 mld złotych.

• Od kilkunastu dni działa w Warszawie spółka International Claims Handling Center S.A. powołana do obsługi ubezpieczenia Zielonej Karty.

• Według Głównego Urzędu Statystycznego w Polsce jest około 3 tys. biur podróży, przy czym ponad 90% należy do prywatnych właścicieli; najwięcej firm znajduje się w woj. warszawskim i katowickim.

• Na 1000 mieszkańców przypada 170 telefonów.

• Minister łączności wydał ponad 50 zezwoleń na działalność w dziedzinie telekomunikacji.

• Nastąpiła fuzja Interbanku S.A. z Bydgoskim Bankiem Komunalnym S.A.

• W dniu 30 lipca Urząd Antymonopolowy obniżył cenę za impuls o 100 zł (z 900 zł na 800 zł).

• Według GUS wynik finansowy brutto towarzystw ubezpieczeniowych działających na polskim rynku zmniejszył się w porównaniu z I kwartałem 1992 roku o 98,9 mld złotych, czyli o 68,7%.

• Działacze Polskiej Partii Zielonych i Polskiego Klubu Ekologicznego zamierzają pikietować w centrum Krakowa bary McDonald'sa.

• Sytuacja społeczno-gospodarcza w pierwszym półroczu 1993 roku: sprzedaż usług transportowych była o ponad 3% mniejsza niż w pierwszym półroczu ub. roku, sprzedaż usług łączności była o 17,9% większa niż w pierwszym półroczu ub. roku, do sieci przyłączono 180,2 tys. abonentów telefonii przewodowej (o 7% więcej), liczba abonentów telefonii komórkowej wzrosła o 4,4 tys., liczba abonentów telefaksowych wyniosła 4,8 tys., czyli nastąpił spadek o 12,8%.

• Przychody PKP wyniosły w pierwszej połowie br. 15,6 bln złotych, koszty – 19,8 bln, dotacja – 2,4 bln, strata ponad – 2 bln złotych.

• Decyzję o prywatyzacji Banku Przemysłowo-Handlowego w Krakowie podjęto 19 lipca.

• Do końca sierpnia ofertę urlopową można wybrać z telegazety lub z komputera PC podłączonego do sieci telewizyjnej.

• W najbliższych tygodniach rozpoczyna swoją działalność pierwsza polska spółka zajmująca się wyłącznie reasekuracją Pol Re S.A.; udziały zadeklarowały cztery firmy ubezpieczeniowe, bankowa spółka i jedna osoba prywatna.

• W opinii Państwowej Inspekcji Handlowej, sprywatyzowanie dworcowych barów i restauracji spowodowałoby lepszą obsługę podróżnych i ładniejszy wystrój lokali.

• Magazyn „Euromoney" za najlepszy polski bank uznał Bank Inicjatyw Gospodarczych, pierwszy sprywatyzowany bank w Polsce.

• Liczba gości w hotelach trzy- i czterogwiazdkowych spadła w tym roku o ponad 20%.

• Blisko 350 mld złotych przyniosły budżetowi wpływy z podatków od gier hazardowych w pierwszym półroczu br.

• We Wrocławiu otwarto bar McDonald's; lokal, w który zainwestowano 2 mln dolarów, ma 180 miejsc i zatrudnia 160 osób; do tej pory firma McDonald's zainwestowała w Polsce 8 mln dolarów.

• Od 1 września br. uruchomione zostanie automatyczne połączenie telefoniczne do Arabii Saudyjskiej.

• BIG oraz Pol Card sp. z o.o. 1 września wprowadzają na polski rynek krajową kartę płatniczą Pol Card (pierwszą polską kartę płatniczą BIG VISA Business Card wyemitował BIG w czerwcu 1991 r.).

• Łódzki Bank Rozwoju zapowiedział grupowe zwolnienia 150 pracowników banku, w sierpniu br. zamknięto 5 spośród 21 oddziałów Łódzkiego Banku Rozwoju.

• Powołano instytucję kontrolerów, której zadaniem będzie sprawdzanie, czy płacony jest w gospodarstwach domowych abonament za radio i telewizję.

• Urząd Antymonopolowy wszczął postępowanie przeciw Miejskim Zakładom Oczyszczania Miasta w Warszawie o to, że od lipca dwukrotnie podwyższył cenę wywozu 1 m^3 nieczystości stałych.

• Acje Banku Śląskiego zostały dopuszczone do obrotu przez Komisję Papierów Wartościowych.

• Powstało pierwsze w Polsce Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „Praca", które zamierza ubezpieczać swoich członków od bezrobocia.

• Planuje się rozpoczęcie nadawania programów Telewizji Polskiej w systemie PAL zamiast, jak dotąd, SECAM.

• Przeprowadzane są kursy dla personelu Polskich Linii Lotniczych LOT, którzy mają bezpośredni kontakt z klientem.

• Polska Telefonia Komórkowa Centertel ma już 10 tys. abonentów po pierwszym roku działalności.

• Telekomunikacja Polska S.A. w ciągu pierwszego półrocza wypłaciła ponad 5 mld złotych tytułem zmniejszenia abonamentu i odszkodowań za nieczynne telefony oraz ponad 5 mld złotych w wyniku rozpatrzenia zastrzeżeń abonentów co do rachunków telefonicznych.

• Podatek VAT za usługi gastronomiczne zmalał z 22 do 7%.

• Usługi w lipcu zdrożały o 1,5%, alkohol zdrożał o 1,3%, artykuły nieżywnościowe o 2,3%, żywność o 1,1%, produkty przemysłowe o 2,4%.

• Leasing i wynajem samochodów opodatkowane są 22% podatkiem VAT.

Kwartał IV

• Wśród 55 mln turystów zagranicznych odwiedzających Hiszpanię tylko 2% to Polacy; minister turystyki Hiszpanii zapowiada kampanię promocyjną w Polsce po zniesieniu wiz w 1994 roku.

• W wagonach „Wars" pasażerowie dostaną w hermetycznych opakowaniach wodę do mycia zębów; wzrośnie cena biletu sypialnego II klasy.

• GUS poinformował, że w pierwszym półroczu br. najwięcej, czyli 5,5 mln złotych, zarabiali pracownicy ubezpieczeń i finansów, najmniej, bo około 3,3 mln złotych, pracownicy opieki społecznej i ochrony zdrowia.

• Telewizja satelitarna Polsat, jako pierwsza stacja prywatna, otrzymała koncesję do 2003 roku od Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

• Strategia rozwoju telekomunikacji w Polsce przewiduje zwiększenie liczby abonentów telefonicznych z 4,18 mln obecnie do ponad 10 mln do 2000 roku, oznacza to, że w końcu dekady wskaźnik gęstości telefonów wynosiłby 25–27 abonentów na 100 mieszkańców.

• Ubiegły rok dla PZU S.A. zamknął się stratą 165,6 mld złotych; towarzystwo zapowiada zwiększenie kapitału akcyjnego na pokrycie straty.

• W pierwszym półroczu br. ponad 14 mln Polaków wyjechało za granicę. Krajami najczęściej przez nas odwiedzanymi są Niemcy, Czechy, Słowacja i kraje byłego Związku Radzieckiego.

• Ponad 3,5 bln złotych na 76 tys. rachunkach zgromadził do końca września Pierwszy Polski Fundusz Powierniczy Pioneer.

• Poczta Polska z udziałem gdańskiej spółki Tele Adreson wprowadza nową usługę reklamy kierunkowej dostępną w 10 głównych urzędach pocztowych, a polegającą na udzielaniu informacji klientowi o dowolnych spośród 700 tys. podmiotów gospodarczych w kraju, wydruku adresatów i wysyłce ofert w systemie direct mail (klient dostarcza tylko materiały reklamowe i podaje adresatów).

• Wynik finansowy netto całego sektora bankowego w Polsce w okresie od kwietnia do czerwca wyniósł 2,1 bln złotych, w tym NBP – 0,4 bln złotych.

• Uruchomiona została pierwsza w Polsce stacja łączności satelitarnej dla polskich banków; stacja została umieszczona w Warszawie w siedzibie Polskiej Agencji Prasowej.

• Prezes NBP zawiesiła z dniem 18 października działalność Banku Interbank S.A. w Warszawie i wystąpiła z wnioskiem o ogłoszenie upadłości tego banku do Sądu Wojewódzkiego w Warszawie.

• W Polsce funkcjonuje już 30 wyższych prywatnych uczelni (90% z nich to szkoły biznesu i zarządzania).

• Trwają polsko-brytyjskie negocjacje na temat połączeń British Airlines i LOT; potencjał polskiego rynku szacowany jest na około 300 mln dolarów rocznie.

• Pierwsze przykłady zwrotu zagarniętego majątku. Hotel „Pod Orłem" w Bydgoszczy, należący przez 34 lata do Orbisu, wraca do spadkobierców właścicieli, którzy przejmą w nim 85% udziałów.

• Amerykańskie towarzystwo Delta uruchomiło nowe połączenie z Warszawy do Detroit.

• Zawieszone zostały kursy samolotów pasażerskich między Polską a Wielką Brytanią; samoloty LOT nie są przyjmowane na brytyjskich lotniskach od 30 października.

• Od roku 1991 działalność w Polsce rozpoczęło 8 banków z udziałem zagranicznym oraz 2 oddziały zachodnioeuropejskich banków.

• W końcu czerwca na polskim rynku ubezpieczeniowym prowadziło działalność 25 instytucji ubezpieczeniowych.

• Sprzedaż usług łączności była o 18,3% większa niż w okresie trzech kwartałów ubiegłego roku – do sieci użytku publicznego przyłączonego 293,5 tys. abonentów telefonii przewodowej, liczba abonentów telefonii komórkowej

wzrosła o 6,3 tys., liczba abonentów teleksowych zmniejszyła się o 2,1 tys., wartość usług jednostek transportu ogółem była o około 5% mniejsza niż w trzech kwartałach ubiegłego roku.

• Tylko trzy niezależne spółki świadczą oprócz Telekomunikacji Polskiej S.A. usługi telefoniczne w kraju, mimo że wydano dotychczas 60 zezwoleń na taką działalność, niezależni operatorzy obsługują zaledwie 9 tys. abonentów, a wszystkich jest 4,2 mln.

• Tylko 30% zatrudnionych w Warszawie pracuje w usługach.

• W tym roku Polskie Linie Lotnicze LOT powiększyły przewozy pasażerskie o 11,5%, a przewozy ładunków o 19%.

• Coraz powszechniejsze stają się w Łodzi „karty stałego klienta apteki" upoważniające do 10% dodatkowej zniżki na pozostałe leki; akcja objęła kilkanaście aptek.

• Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „Warta" S.A. wystąpiło do Komisji Papierów Wartościowych o dopuszczenie jej akcji do publicznego obrotu.

• W ogólnych przewozach Polskiej Żeglugi Morskiej (sięgających rocznie 24 mln ton) udział ładunków kontrahentów polskich spadł do około 10%.

• Poczta Polska traci najwięcej na doręczaniu listów i rezygnacji z roznoszenia przez listonoszy codziennej prasy; należy spodziewać się 35–49% podwyżek za usługi.

• W roku bieżącym straty PKP wyniosą 3,5 bln złotych; odnotowano po raz pierwszy wzrost wydajności pracy o 6,6%, wzrosły przewozy towarowe i obniżyły się koszty (przez zmniejszenie zatrudnienia o 14 tys. osób).

• Polskie biura podróży organizują eskapadę w 25 dni dookoła świata; cena wycieczki wynosi około 97 mln złotych.

• Od 1 grudnia holografia wkracza we wszystkie rodzaje biletów miesięcznych w Warszawie; straty Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji z powodu fałszerstwa wynoszą 10–12 mld złotych miesięcznie.

• Z miejskich autobusów, tramwajów i trolejbusów klienci skorzystali w br. ponad 6 mld razy.

• Do Polskiej Izby Turystyki (zrzeszającej około 150 biur) wpłynęło ponad 60 skarg od zawiedzionych klientów (głównie na złe autokary i pilotów).

• W przyszłym roku w Królewcu rozpocznie działalność przedstawicielstwo poznańskiego Banku Rozwoju Rolnictwa S.A.; jest to pierwsza zgoda udzielona przez Rosję obcemu bankowi.

• Wybudowano fragment linii metra w Warszawie – liczy 7 km.

• W przyszłym roku można się spodziewać zniesienia wiz do Grecji.

• Polscy turyści jeżdżą zimą głównie do Niemiec, Austrii, Słowacji, Włoch i Francji.

• Do Polski przyjechało ponad 56 mln gości zagranicznych; wpływy dewizowe z turystyki wyniosły 4,5 mld dolarów i były o 0,5 mld dolarów wyższe od wpływów uzyskanych 1992 roku; wzrosła liczba turystów z Austrii i Anglii.

Rok 1994

Kwartał I

• Rozpoczyna się budowa gazociągu Niemcy–Rosja, przebiegającego przez województwo gorzowskie.

• Polski Klub Biznesu przyznał Wielkopolskiemu Bankowi Kredytowemu tytuł „Firmy roku 1993".

• Urząd Antymonopolowy domaga się, aby Telekomunikacja Polska S.A. zmniejszyła częstotliwość zaliczania impulsu w rozmowach międzymiastowych średnio- i dalekodystansowych, co jest warunkiem akceptacji podwyżki ceny impulsu z 800 do 900 zł bez VAT.

• Do eksploatacji oddana została telekomunikacyjna magistrala Północ-Południe linia światłowodowa biegnąca od Koszalina do Cieszyna.

• Można już korzystać z nowej usługi Telekomunikacji Polskiej S.A. – wideotelefonicznego połączenia z Nowym Jorkiem w Stanach Zjednoczonych (i w odwrotnym kierunku).

• Kredyt Bank wprowadza nowy produkt bankowy, tzw. lokatę dynamiczną, która pozwala posiadaczowi na jej wycofanie w każdym terminie.

• Jedną z największych transakcji handlu zagranicznego w Europie Środkowowschodniej był zakup 9 samolotów typu Boeing 737 przez Polskie Linie Lotnicze LOT; dostarczane są one od listopada 1992 roku, a finansowanie transakcji zorganizował amerykański bank inwestycyjny Bankers Trust.

• Prawdopodobnie jesienią rozpocznie się w Poznaniu budowa największego w Polsce centrum handlowego, którego generalnym wykonawcą będzie austriacko-niemiecki holding SMC.

• Poczta Polska zaproponuje klientom nowy rodzaj usług: przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnienie skrytek sejfowych.

• Przedstawiciele Izb Notarialnych w Warszawie i w Moskwie podpisali 18 lutego br. porozumienie o współpracy.

• W Warszawie przy Al. Jerozolimskich uruchomiono pierwszą w Polsce hurtownię firmy „Makro Cash & Carry" o powierzchni 13 600 m^2; inwestycja ta kosztowała 10 mln dolarów.

• W ub. roku Warszawę odwiedziło 4,5 mln cudzoziemców, z czego 50% pochodziło z byłego Związku Radzieckiego, a 25% z Niemiec.

• Na początku br. całkowicie zawieszono działalność przewozową na 556 km linii kolejowych PKP.

• Szczecińskie regionalne linie lotnicze „Blue Sky Carrrier" zainaugurowały 25 bm. stałe połączenie lotnicze z Goleniowa koło Szczecina do Hamburga.

• Połączenia lotnicze pomiędzy Warszawą a Londynem zostaną wznowione 7 lub 9 marca, tym samym zakończony zostanie konflikt, który zmuszał pasażerów do lotów z przesiadkami.

• PBK wprowadził krótkie lokaty: jedno-, dwutygodniowe; oprocentowane odpowiednio 10 i 12% w skali roku.

• Polsat otrzymał koncesję na stworzenie telewizji ogólnopolskiej.

• Dotychczas tylko firmy ubezpieczeniowe Gryf i Polisa mają ubezpieczenia dla psów i kotów.

• W roku 1993 zostało oddanych do użytku tylko 88 tys. mieszkań, czyli o 45 tys. mniej niż w roku poprzednim.

• W Warszawie rozpoczyna działalność prywatne pogotowie ratunkowe: System Opieki Specjalistycznej SOS.

• Telekomunikacja Polska S.A. dzięki zastosowaniu bilingowego rejestratora rozmów telefonicznych B i RT II będzie w stanie szczegółowo kontrolować wszystkie impulsy wywołane przez abonentów central elektroniczno-mechanicznych.

Kwartał II

• Północna Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych przygotowała rozkład jazdy pociągów na dyskietkach.

• Na trasę Świnoujście – Kopenhaga wraca prom Polskiej Żeglugi Bałtyckiej „Wilanów".

• Wielkość kredytów konsumpcyjnych w Polsce w stosunku do ogółu przychodów gospodarstw domowych wzrosła z 3,8% w 1992 do 5,3% w 1993 roku.

• Stany Zjednoczone mają przedstawicieli w Banku Śląskim – są nimi dyrektor wykonawczy i jego zastępca.

• Polskie Linie Lotnicze LOT zamierzają związać się z Americam Airlines umową handlową dotyczącą tzw. code sharing, polegającą na wykupywaniu części biletów przez kontrahenta.

• W badaniach OBOP ustalono, że Polacy ufają w następującej kolejności: wojsku – 83%, telewizji publicznej – 75%, Kościołowi katolickiemu – 71%, policji – 70%, bankom państwowym – 64%, rządowi – 54%, sejmowi – 48%, senatowi – 44%.

• Do końca roku PepsiCo – Poland zamierza uruchomić w Polsce jeszcze 45 lokali gastronomicznych (głównie Pizza Hut), w ciągu 3 lat planuje otworzyć 200 restauracji.

• W Bieszczadach działają już 32 gospodarstwa agroturystyczne, gdzie można wynajmować kwatery oraz pola namiotowe.

• Planuje się otwarcie w Kielcach pierwszej restauracji Burger King; do końca roku w Polsce ma ich być otwartych jeszcze 8 do 10. Prezes International Fast Food Polska zapowiedział, że w Polsce powstanie około 50 restauracji sprzedających hamburgery Burger King.

• Polskie Linie Lotnicze LOT obiecują 5 nowych połączeń: do Zagrzebia, Nicei, Bejrutu, Salonik i Manchesteru.

• Do końca roku liczba punktów handlowych i usługowych akceptujących kartę VISA w Polsce ma wzrosnąć z 7 do 20 tys.

• Według szacunkowych danych 30% polskich wpływów z eksportu, czyli około 4,5 mld dolarów, pochodzi od turystów zagranicznych.

• W Polsce jest 700 tys. miejsc noclegowych stałych i sezonowych oraz 500 tys. miejsc w sanatoriach, hotelach robotniczych i kwaterach prywatnych.

• Z danych meldunkowych z hoteli, zajazdów i kwater prywatnych wynika, że w ubiegłym roku Austrię odwiedziło około 100 tys. Polaków, statystyczny obywatel polski wydał dziennie około 4 tys. szylingów (około 7,5 mln złotych).

• Od 27 czerwca do końca sierpnia PKP wprowadzi ulgi przejazdowe „rodzinne".

• Sytuacja gospodarcza w pierwszym kwartale 1994 roku przedstawia się następująco: transportem kolejowym przewieziono 515 mln ton ładunku, transportem samochodowym zarobkowym przewieziono 19,6 mln ton ładunku, transportem rurociągowym przetłoczono 8 mln ton ładunku, sprzedaż usług łączności była o 18,3% większa niż przed rokiem, do sieci publicznego użytku podłączono 122,5 tys. abonentów telefonii przewodowej i 4,2 tys. abonentów telefonii komórkowej, liczba abonentów teleksowych spadła o 4%.

• Według Instytutu Turystyki w ubiegłym roku zanotowano ponad 31 mln zagranicznych wyjazdów naszych rodaków: 40% wyjeżdża do Niemiec, 30% do Czech i Słowacji, 6% do Francji, 5% do Austrii.

• Computerland Poland stała się największym w Polsce tzw. integratorem sieci systemów komputerowych; firma uzyskała wyróżnienie Novella za poziom usług, konsultingu, wdrażania technologii informatycznych.

• Unity Line – jest nowym przewoźnikiem promowym w polskiej rodzinie armatorskiej.

• W Poznaniu niemiecki Berliner Bank AG otworzył pierwsze swoje przedstawicielstwo w naszym kraju.

• Turyści poniżej 26 roku życia korzystają z ulgowych biletów kolejowych, tzw. Inter Rail 26 , ważnych na terenie Europy; w tym roku wprowadzono bilet strefowy, bilet dostępny jest również w Polsce.

• Mężczyzna w wieku 30–50 lat, szef, to typowy użytkownik telefonu komórkowego, 85% takich urządzeń jest w posiadaniu firm, głównie handlowych, zatrudniających powyżej 20 pracowników. Liczba abonentów, uruchomionej przed dwoma laty w Polsce telefonii komórkowej, przekroczyła 20 tys.

• Zanotowano pierwszy od trzech lat dodatni wynik finansowy PZU S.A. – zysk brutto przekroczył 800 mld złotych.

• Rosną zarobki w PLL LOT, w ubiegłym miesiącu przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w transporcie lotniczym wynosiło 10 mln 924 zł i było 2,2 razy wyższe od przeciętnych wynagrodzeń w całym sektorze przedsiębiorstw.

• Wśród 500 największych przedsiębiorstw na pierwszym miejscu jest CPN Warszawa, na czwartym – PKO BP Warszawa, a na piątym – Telekomunikacja Polska S.A.

• Pierwszy wzorcowo wyposażony gabinet lekarza rodzinnego zostanie uruchomiony 20 czerwca w Żywcu.

• Podpisano porozumienie o współpracy w dziedzinie turystyki między Hiszpanią i Polską; zainteresowanie wyjazdami turystycznymi do Hiszpanii rośnie z roku na rok.

• Obsługę pasażerów morskich promów kursujących po Bałtyku rozpoczął nowy port morski w Świnoujściu, którego właścicielem jest Polska Żegluga Bałtycka w Kołobrzegu.

• Nowe połączenia między Świnoujściem a Ronne na wyspie Bornholm otworzył w sobotę prom „Wilanów".

• Polacy wolą jeździć na urlop nad Adriatyk niż nad Bałtyk (ceny we Włoszech są porównywalne z cenami w Polsce).

• Kolej przewiozła w ubiegłym roku 63 mln ton ładunku w eksporcie, imporcie i tranzycie; około 27% stanowią przewozy międzynarodowe.

• W ciągu ostatnich 15 lat na starym kontynencie liczba widzów w kinach spadła z 1 mld 200 mln do 550 mln rocznie.

• W woj. katowickim otwarto ośrodek diagnostyki i terapii dla chorych na AIDS.

Kwartał III

• W roku ubiegłym na kempingach zarejestrowanych przez PFCiC przebywało 420 tys. osób, w tym 108 tys. gości zagranicznych; w Polsce jest obecnie 220 kempingów dysponujących 60 tys. miejsc.

• Alte Leipziger jako pierwsza niemiecka firma ubezpieczeniowa zamierza wejść na polski rynek, wykupując pakiet w Sopockim Towarzystwie Ubezpieczeniowym Hestia Insurance S.A.

• Według przeprowadzonych badań, większość Polaków, głównie z powodów finansowych, spędzi urlop w domu.

• Władze Ustki, jedne z pierwszych nadmorskich kurortów, zorganizowały Biuro Promocji Miasta.

• Od czerwca br. banki odnotowują stale rosnącą liczbę wniosków o wydanie kart płatniczych.

• Według American Travel Abroad Inc., do Polski przyjeżdża rocznie około 150 tys. amerykańskich turystów, a mogłoby być ich nawet pół miliona.

• 90% dorosłych Polaków nie posługuje się jeszcze bezgotówkowymi formami płatności, a tylko 8% stosuje czeki rachunkowo–rozliczeniowe.

• Od 1 sierpnia zostanie uruchomiony automatyczny ruch telefoniczny do Malezji.

• Pierwszy Polski Fundusz Powierniczy Pioneer skończył właśnie drugi rok swojej działalności (ma przeszło 500 tys. rachunków).

• Jedynie na dwóch trasach – do Berlina i Wiednia, wagony PKP są klimatyzowane.

• Przeciętne wynagrodzenie w służbie zdrowia w ubiegłym roku wynosiło ponad 3 400 000 zł.

• Na polski rynek wchodzi jedna z największych firm transportowych Wielkiej Brytanii, National Express Group, która uruchomi sieć regularnych międzymiastowych linii komunikacji autobusowej.

• Jedna z największych holenderskich firm ubezpieczeniowych, wchodząca w skład grupy ING, otrzymała zezwolenie na sprzedaż w Polsce ubezpieczeń na życie.

• Prezes NBP ogłosiła upadłość Animex Banku.

• W pierwszej połowie br. Polskę odwiedziło ponad 31,5 mln cudzoziemców, tj. o 20% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

• W Polsce są 643 domy opieki społecznej, dysponujące 67 tys. miejsc; utrzymanie jednego pensjonariusza kosztuje aż 7 mln zł miesięcznie.

• Polscy turyści zajmują 14 miejsce na liście obcokrajowców odwiedzających Austrię.

• Obecnie w polskich górach znajduje się około 80 schronisk.

• Kilkadziesiąt tysięcy Polaków kupiło nielegalne polisy na życie od zagranicznych firm niemających odpowiedniego zezwolenia.

• W ubiegłym roku granice Polski przekroczyło ponad 61 mln cudzoziemców, ale tylko 17 mln na dłuższy okres.

• W lipcu br. przyłączono do sieci użytku publicznego 40,8 tys. abonentów telefonii przewodowej i 11,2 tys. abonentów telefonii komórkowej, w transporcie kolejowym przewieziono 16,8 mln ton ładunku, w transporcie samochodowym przewieziono 8,6 mln ton ładunku, w transporcie rurociągowym przetłoczono 3 mln ton ropy, żegluga morska przewiozła 1,9 mln ton ładunku.

• Firma kurierska DHL World Wide Expres obchodzi 25–lecie; w Polsce działa od 1983 roku i ma 21 biur obsługi (z czego 4 w Warszawie).

• Aby podwoić liczbę abonentów telefonicznych w kraju (obecnie na 100 mieszkańców przypada 12,9 telefonów), trzeba co roku, do końca stulecia, inwestować miliard dolarów.

• Zarejestrowano Warszawską Izbę Turystyki; zrzesza ona 61 firm, w tym przedsiębiorstwa transportowe, hotele i lokale gastronomiczne.

• W Polsce działa około 10 tys. drogowych przewoźników międzynarodowych.

• Prezes NBP wydała licencję bankową dla banku uruchomionego przez Dresdner Bank i francuski Banque Nationale de Paris.

• W roku 1993 do Hiszpanii przyjechało 59 tys. Polaków, a do czerwca br. aż 40 tys.

Kwartał IV

• Swoje oszczędności 45% Polaków lokuje w bankowych lokatach złotowych, a 11% – bankowych lokatach walutowych.

• Prywatna spółka Lublin Telekom uruchomiła w Świdniku nowoczesną centralę cyfrową i sieć połączeń dla ponad 5 tys. abonentów.

• Do końca 1993 roku około 1000 gospodarstw zgłosiło rozpoczęcie działalności agroturystycznej, a tym roku liczba ich wzrośnie o 2 tys.

• Jedenaście polskich agencji sprzedających bilety i wycieczki turystyczne podpisało kontrakt z nowym systemem rezerwacji Wordspan (system konkurencyjny dla Start Amadeus podpisanego przez PLL LOT i Orbis).

• Na rynku polskim funkcjonuje 30 firm ubezpieczeniowych, ale przed rokiem 1999 może dojść do fuzji lub przejęć wśród polskich ubezpieczycieli.

• Niemcy chcą powiększyć liczbę przejść granicznych z Polską; obecnie jest ich 11.

• Dzięki nowej sieci transmisji danych „Kolpak" z każdego terminalu w Polsce będzie można zarezerwować miejsce w dowolnym pociągu w Europie.

• Świadczenie usług doradczych w dziedzinie telekomunikacji i informacji jest zadaniem powołanej w Polsce firmy Price Waterhouse Business Information Technologies.

• Od 7 listopada Kraków ma regularne połączenie lotnicze z Wiedniem.

• W dniach 17–18 listopada w hotelu Mercure w Warszawie odbędą się Pierwsze Dni Franchisingu, zorganizowane przez Polskie Stowarzyszenie Franchisingu.

• Związek Banków Polskich pracuje nad utworzeniem uniwersalnej polskiej karty bankowej, ważnej na terenie kraju.

• Polska znalazła się na 10 miejscu na liście krajów, z których pochodzą turyści odwiedzający Kraj Salzburski w Austrii.

• Niedawno została podpisana rządowa umowa między Polską i Albanią o obustronnej współpracy turystycznej.

• Blisko 80% samochodów w Polsce jest ubezpieczonych w PZU, 14% w Warcie, a pozostałe – w innych towarzystwach.

• Posiadacze kart płatniczych do bankomatów będą przez 2–3 miesiące nowego roku dostawać stare pieniądze, ponieważ bankomaty mają być przez ten czas przystosowywane do wydawania nowych banknotów.

Rok 1995

Kwartał I

• W styczniu rozpoczęły się przygotowania do prywatyzacji Banku Gdańskiego; oferta akcji ma być skierowana do polskich i zagranicznych inwestorów.

• Rozpoczęła się denominacja; w poniedziałek 2 stycznia nowymi pieniędzmi dysponowało około 600 oddziałów największych banków w Polsce.

• Magazyn „Euromoney" uważa, że najlepszym krajowym polskim bankiem w 1994 r. był Bank Rozwoju Eksportu, a najlepszym zagranicznym bankiem działającym w Polsce jest ING Bank.

• Na III Konferencji Rzeczoznawców majątkowych opracowano projekt standardów zawodowych oraz zaprezentowano projekt kodeksu etyki zawodowej rzeczoznawców majątkowych.

• Od 6 stycznia działa Komitet Organizacyjny Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pacjentów „Pacjent ma prawo".

• W dniu 11 stycznia Sąd Wojewódzki w Poznaniu ogłosił upadłość działającego w tym mieście banku komercyjnego Posnania.

• Zarząd TP S.A. stwierdza, że w związku z sygnałami wykorzystywania monet 5-groszowych w automatach telefonicznych zamiast żetonów, zamierza wymienić 6,5 tys. aparatów.

• W dniu 18 stycznia ruszyła sprzedaż akcji Banku Przemysłowo-Handlowego.

• Samorządy lekarskie zastanawiają się nad wydawaniem lekarzom pracującym w prywatnych gabinetach lekarskich certyfikatów, tzw. dobrowolnych świadectw jakości usług. Samorząd lekarski chce, wydając certyfikaty, poinformować pacjentów: to lekarz legalnie praktykujący, jego gabinet wyposażony jest w standardową aparaturę mającą atest, zapewniamy o jego wysokich kwalifikacjach.

• Opracowano projekt ustawy o zawodzie i samorządzie taksówkarzy, w myśl którego zawód mogłyby wykonywać osoby, które uzyskały licencję; licencje wydawałyby okręgowe rady taksówkarzy.

• Autorzy programu „Koncepcja akredytacji szpitali w Polsce" przewidują, że najdalej za rok ma się rozpocząć ubieganie o certyfikaty, będące dowodem jakości usług medycznych.

Kwartał II

• I Kongres Biur Podróży w Warszawie (300 firm turystycznych) polecił zarządowi Polskiej Izby Turystyki podjąć starania, by sejm przyjął jak najszybciej ustawę o świadczeniu usług turystycznych.

• TP S.A. zrezygnowała z pożyczek z Banku Światowego (150 mln USD) i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (100 mln USD), a skorzysta ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego – gdyż ten nie domaga się, by TP S.A. zrezygnowała z pozycji monopolisty.

• Urząd Antymonopolowy jest za utrzymaniem monopolu firmy Poczta Polska, ale tylko w usługach o charakterze powszechnym. W pozostałych usługach (przewozie w kraju i za granicą listów do 2 kg wagi, paczek pocztowych oraz nadawania i doręczania przekazów pocztowych) powinna istnieć konkurencja.

• Wall Street Journal poinformował 5 maja, że polski rząd wystąpił o przedłużenie terminu wykorzystania pozostałych pieniędzy z dawnego funduszu stabilizacyjnego przeznaczonego obecnie na prywatyzację polskich banków. Warunkiem otrzymania pozostałych jeszcze do wykorzystania ponad 400 mln USD jest sprywatyzowanie wszystkich dziewięciu banków komercyjnych do końca 1996 roku.

• Ponad 500 świadectw i kilkadziesiąt certyfikatów TUEV, czyli Niemieckiego Stowarzyszenia Nadzoru Technicznego, będących dowodem najwyższych kwalifikacji do wykonania specjalistycznych prac budowlanych otrzymały w ciągu ostatniego roku polskie firmy budowlane. Certyfikat uznawany jest w Europie i jest pomocny w marketingu i staraniu się o kredyty bankowe.

• Telekomunikacja Polska S.A. zablokowała automatyczne połączenia z zagranicznymi liniami rozrywkowymi: partyline, seks telefony, horoskopy. Od 1 czerwca można się łączyć z tymi liniami tylko przy pomocy telefonistki.

• Na jesień zapowiedziana została sprzedaż ¼ udziałów w największej polskiej firmie ubezpieczeniowej na życie PZU Życie S.A. Sprzedaż ma nastąpić w ofercie zamkniętej, adresowanej do polskiego sektora bankowego.

Kwartał III

• W dniu 7 lipca weszła w życie znowelizowana ustawa o łączności. Jednym z jej postanowień jest zmiana zasad udzielania zezwoleń na działalność operatorską w dziedzinie telekomunikacji oraz wprowadzenie udzielania koncesji na zasadzie przetargów. Ustawa gwarantuje również monopol TP S.A. na świadczenie usług telefonicznych przy połączeniach międzymiastowych i międzynarodowych. Operatorzy prywatni mogą świadczyć usługi telekomunikacyjne tylko w zakresie połączeń lokalnych.

• W Warszawie odbyła się I Konferencja Polskiego Towarzystwa Ubezpieczeniowego działającego na rzecz rozwoju polskiego rynku ubezpieczeniowego.

Kwartał IV

• W środę, 18 października ogłoszono przetarg na operatorów cyfrowej sieci telefonii komórkowej w Polsce. Przetarg ma być rozstrzygnięty jeszcze do końca 1995 roku, a dwie wybrane sieci mają zacząć działalność w II kwartale 1996 roku.

• Na podstawie ustawy o miastach, samorządom dużych miast podlegają szkoły ponadpodstawowe, drogi, przychodnie, szpitale i teatry.

• PLL LOT podpisały kontrakt z konsorcjum japońskich instytucji finansowych, na mocy którego uzyskano 10-letnie finansowanie samolotów Boeing 767 w wysokości 118 mln dolarów.

• Po trwającej blisko rok procedurze rozstrzygnięty został przetarg na komputeryzację oddziałów PKO BP. Dostawcą systemu informatycznego będzie Softbank S.A.

• Powstało Stowarzyszenie Agentów i Doradców Ubezpieczeniowych (SADU), które chce reprezentować swoich członków wobec towarzystw ubezpieczeniowych, prowadzić dla nich doradztwo prawne i ekonomiczne, propagować zasady własnego kodeksu etycznego oraz podnosić prestiż zawodu agenta. Zamierza się również wydawać biuletyn dla agentów.

• Coraz więcej zagranicznych firm telekomunikacyjnych przestaje być zainteresowanych przetargiem na GSM w Polsce. Firmy zagraniczne skarżą się na, ich zdaniem, źle przygotowaną dokumentację przetargową. Tłumaczą, że brakuje w nich niezbędnych informacji, bez których przygotowanie biznesplanu staje się niemożliwe. Brakuje zwłaszcza informacji o sposobie rozliczania się z TP S.A.

Rok 1996

Kwartał I

• Gminy przejmują od 1 stycznia prowadzenie wszystkich szkół podstawowych.

• Od 1 stycznia obowiązuje zerowa stawka VAT od usług związanych z budownictwem mieszkaniowym i infrastrukturą towarzyszącą.

• Na 1996 rok zapowiedziano prywatyzację linii lotniczych LOT.

• Złożono trzy oferty w przetargu na cyfrową telefonię komórkową: Polska Telefonia Komórkowa, Polkomtel, C–Line; zwycięzcy mają być ogłoszeni w połowie lutego.

• Zapowiedziano prywatyzację TP S.A. – w 1997 roku.

• W dniu 12 stycznia – protest służby zdrowia przeciwko zmianom zatrudnienia i wynagrodzeń, jakie wynikają z budżetu na 1996 rok.

• W Warszawie od 23 do 26 stycznia odbyły się Targi Komputerowe Expo'96; produkty i usługi informatyczne ponad 800 firm z 12 krajów.

• Przygotowany przez ministra transportu i gospodarki morskiej projekt ustawy o transporcie kolejowym zakłada możliwość dostępu do sieci kolejowych w Polsce wszystkim podmiotom gospodarczym, które zdobędą koncesję na przewozy kolejowe.

• Minister łączności przyznał 1 lutego koncesję na budowę systemu łączności komórkowej dwóm spółkom z przewagą kapitału polskiego: Polkomtelowi i Polskiej Telefonii Cyfrowej.

• Zapowiedziano, że od kwietnia 30–50 placówek służby zdrowia zmieni swój status i przekształci się w samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej.

• Podpisany został akt notarialny, powołujący zrzeszenie agentów IATA (Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Lotniczych). Zrzeszenie stawia sobie za cel podniesienie jakości usług, szkolenie kadr i zwalczanie nieuczciwej konkurencji. W Polsce istnieje 79 firm turystycznych, które mają licencję IATA.

• W dniu 8 marca wyszło rozporządzenie Ministra Łączności, na podstawie którego jeżeli operator sieci telefonicznej nie będzie w stanie przedstawić szczegółowego wykazu połączeń z aparatu swojego klienta, to – od przyszłego roku – będzie musiał uznać każdą jego reklamację.

• Od marca na polskim rynku dostępna jest międzynarodowa sieć Tradeline. Sieć zawiera listy wytwórców, hurtowników, dystrybutorów, organizacji handlowych, mediów, zakładów ubezpieczeń, firm wysyłkowych i innych przedstawicieli biznesu.

• W związku z 40-leciem Totalizatora Sportowego, 18 marca odbyło się pierwsze losowanie nowej gry – multilotek, gdzie maksymalna wygrana wynosi 1mln złotych.

• TP S.A. uruchomiła nową usługę teleinformatyczną POLPAK–T, sieć telekomunikacyjną służącą do transmisji danych.

Kwartał II

• Do roku 2030 PKP zmodernizuje 4662 km linii kolejowych, umożliwiając poruszanie się po nich pociągów z prędkością 160–200 km/h – przewiduje to program opracowany przez Ministerstwo Transportu i Gospodarki Morskiej.

• Z usług ISDM (usługi zintegrowane w sieci cyfrowej) można skorzystać na razie w Warszawie i Poznaniu. ISDM umożliwia szybką transmisję danych m.in. danych komputerowych, obrazów, zbiorów tekstowych, szybki dostęp do Internetu, realizację wideokonferencji, transmisję dźwięku, szybkie połączenie z radiosłuchaczami i telewidzami.

• Ministerstwo Łączności przygotowało dokument „Polityka rozwoju telekomunikacji", zgodnie z tym dokumentem TP S.A. będzie jedynym operatorem sieci międzynarodowej i międzymiastowej co najmniej do 1999 roku.

• Ministerstwo Łączności ogłosiło przetarg na budowę dwóch niezależnych od TP S.A. sieci telefonicznych. Firmom, które wygrają, minister przydzieli koncesje (zgodnie z ustawą odpłatne). Prócz zezwolenia na świadczenie usług telekomunikacyjnych zwycięskie firmy otrzymają zezwolenie na budowę sieci.

• TP S.A. wypowiedziała umowę o połączenia z Centertelem. TP S.A. zaprzestała dokonywać rozliczeń wobec Centertela z tytułu ruchu operatorskiego.

• W dniu 19 czerwca odbyło się uroczyste wręczenie nominacji dziewięciu członkom Rady Etyki Mediów, która ma stać na straży siedmiu zasad uznawanych za najważniejsze dla mediów: prawdy, obiektywizmu, oddzielenia informacji od komentarza, uczciwości, pierwszeństwa dobra odbiorcy, wolności i odpowiedzialności.

• Pierwsze spotkanie Rady ds. Edukacji Narodowej, której zadaniem jest opracowanie spójnego programu reformy systemu szkolnego w Polsce odbyło się Polsce 24 czerwca.

• PKP podpisały wstępną umowę z firmą ADtranz na dostawę lokomotyw elektrycznych przystosowanych do jazdy z prędkością 220km/h.

Kwartał III

• Wiceminister zdrowia i opieki społecznej zapowiada na 1997 rok prywatyzację placówek służby zdrowia i przejmowanie ich przez lekarzy na kontraktach poprzez kupno, leasing lub nieodpłatne użytkowanie.

• Polska Telefonia Cyfrowa podpisała umowę o współpracę z firmą Poczta Polska, która udostępni do obsługi urządzeń sieci GSM, niektóre ze swych obiektów, a także podejmie się przyjmowania i doręczania rachunków telefonicznych PTC.

• Amerykański bank inwestycyjny CS First Boston wygrał przetarg na doradztwo w sprawie prywatyzacji TP S.A. Wartość kontraktu 422 tys. dolarów.

• Każdy ubezpieczony Polak otrzyma za darmo książeczkę usług medycznych; budżet państwa wyda na to 210 mln zł.

• Według Federacji Konsumentów wydane przez Ministerstwo Łączności koncesje na GSM Polskiej Telefonii Komórkowej i Polkomtelowi godzą w interes konsumentów. Warunki koncesji ograniczyły swobodę działania tych operatorów w zakresie budowy i używania sieci telekomunikacyjnych. Operatorzy muszą korzystać wyłącznie z sieci TP S.A.

• Od 1 września Centertel wprowadził nowe usługi dla swych abonentów: codzienny serwis ekonomiczny (informacje o depozytach, kredytach bankowych, kursach walut, notowaniach giełdowych).

• Przedstawicielstwo w Warszawie otworzył jeden z największych banków na świecie, Bank of America.

• Rozpoczęła się komputeryzacja TP S.A. (500 komputerów dostarczyła niemiecka firma ACER).

• Dnia 16 września rozpoczęła działalność Polska Telefonia Cyfrowa w systemie GSM – operator sieci Era GSM.

• Działalność rozpoczęła Netia Telekom S.A. – największy prywatny operator telekomunikacyjny w Polsce.

Kwartał IV

• Polkomtel – operator sieci Plus GSM rozpoczął działalność 1 października.

• Polska Telefonia Cyfrowa 15 października podpisała umowę z Centertelem o wzajemnych połączeniach.

• W dniu 21 października rozpoczęła się publiczna sprzedaż akcji Banku Ochrony Środowiska.

• PKP podpisało umowę wstępną z Pafawagiem (wrocławska Fabryka Wagonów) na dostawę 50 lokomotyw elektrycznych przystosowanych do prowadzenia pociągów ekspresowych z prędkością 200km/h.

• Początki home banking dla firm; 32 banki oferują swoim klientom możliwość elektronicznego porozumiewania się; bez wychodzenia z biura można dokonać wielu operacji finansowych czy sprawdzić stan swojego konta.

• TP S.A. kupił udziały Centertela od firmy Ameritech i ma teraz 66% (wcześniej 51%), pozostałe udziały ma France Telecom 34% (wcześniej 24,5%)

Rok 1997

Kwartał I

• Minister łączności zapowiada liberalizację – dopuszczenie operatorów lokalnych na rynku usług międzymiastowych w telekomunikacji.

• Rozpoczął się bezterminowy strajk włoski służby zdrowia zapowiadany przez Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy.

• Statek Amber eksploatowany przez Polsko-Fińską Konferencję Żeglugową Polfine Line zainaugurował systematyczne rejsy z Finlandii do Szczecina.

• Nowy samolot długodystansowy, Boeing 767, który w maju br. zasili flotę powietrzną PLL LOT, otrzyma nazwę Poznań.

• Gdyńska Fundacja Rozwoju Telekomunikacji Telefon podłączy do sieci telefonicznej prawie 13 tys. nowych abonentów w rejonach Koła i Kłodawy.

• Strajk przedsiębiorstw autobusowych w woj. katowickim.

• Skandynawskie Linie Lotnicze SAS planują otworzyć nowe połączenie lotnicze Szczecin – Kopenhaga.

• Od 4 kwietnia br. zostanie uruchomione przez PLL LOT połączenie Warszawa – Kraków – Mediolan.

• W Wieruszowie w woj. kaliskim WBK otworzył swą setną placówkę.

• Prezes NBP zawiesiła działalność Savim Banku i skierowała do sądu wniosek o ogłoszenie jego upadłości.

• Rząd zgodził się na prywatyzację Banku Handlowego.

• Miesięcznik Business Travel World drugi raz z rzędu przyznał PLL LOT tytuł „Best European Business Airline".

Kwartał II

• Firma Online wprowadza usługę zwaną Pol Global ROAM, umożliwiającą połączenie się z zagranicy z polską firmą za pośrednictwem Internetu.

• Rada Ministrów ma podjąć decyzję dotyczącą ścieżki prywatyzacyjnej banku Pekao S.A.

• PLL LOT wprowadza nową, promocyjną taryfę o nazwie Flying Bus, przeznaczoną dla ruchu wakacyjnego.

• Operatorzy GSM nie chcą zgodzić się z zaproponowaną przez Ministerstwo Łączności stawką 25 gr/min połączenia wychodzącego z sieci – średnia stawka w Europie to 17 groszy.

• Od 1 czerwca zostanie uruchomione nowe połączenie kolejowe między Poznaniem i Berlinem, które będzie obsługiwał codziennie ekspres InterCity Posnania.

• TP S.A. uruchomiła nową usługę Inmarsat – Mini M, która umożliwia cyfrowe transmisje telefoniczne, faksowanie danych, dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej i połączenia miedzy terminalami.

• Los kursującego miedzy Warszawą a Talinem Bałtyckiego Ekspresu jest zagrożony – pociąg jeździ ostatnio tylko w połowie zapełniony, a straty estońskich linii kolejowych sięgają 18 mln koron.

• Pełne koncesjonowanie wszystkich przewozów pasażerskich zarówno autobusami, mikrobusami, jak i taksówkami przewiduje poselski projekt ustawy o koncesjonowaniu krajowego, zarobkowego przewozu osób pojazdami samochodowymi.

• TP S.A. podpisze z amerykańską firmą Lucent Technologies harmonogram realizacji kontraktów na budowę central telefonicznych systemu 5ESS dla Zakładu Telekomunikacji w Kaliszu.

Kwartał III

• Za kilka miesięcy będzie sprywatyzowane działające w Szczecinie Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Usługowe Rybołówstwa Transoceanicznego.

• PKP kupują 52 wagony osobowe wykonane przez Zakłady Cegielskiego.

• W wyniku powodzi na terenie okręgów TP S.A. w Krakowie, Katowicach i Wrocławiu nadal pozostaje nieczynnych blisko 53 tys. telefonów.

• Grupa Polskich Linii Oceanicznych rozpoczęła przygotowania do prywatyzacji.

• Sześć firm (Telefonia Lokalna, Telefonia Polska– Zachód, Betel, Eltel, Elterix i Netia Telekom) złożyło ofertę Państwowej Agencji Radiokomunikacyjnej w przetargach na budowę konkurencyjnych dla TP S.A. sieci telefonicznych w woj. jeleniogórskim, wałbrzyskim i wrocławskim.

• Operatorzy sieci cyfrowej telefonii komórkowej Era GSM i Plus GSM uruchomili w warszawskiej centrali bezpośrednie łącze między swoimi sieciami.

• W obecnym sezonie letnim 220 tys. osób (60% więcej niż w roku ubiegłym) skorzysta z czarterowych usług PLL LOT.

• Po roku działalności operator telefonii cyfrowej Era GSM ma ponad 200 tys. abonentów.

• PKO BP zdecydował o podwyżce oprocentowania depozytów od 0,5 do 1,5 pkt procentowego.

• TP S.A. rozpoczęła instalację systemu dostępu radiowego w woj. siedleckim.

Kwartał IV

• TP S.A. wybudowała w br. ponad 100 stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych.

• TP S.A. podpisała kontrakt z firmą Alcatel na rozbudowę central systemu Alcatel 1000E10 oraz dostaw sprzętu teletransmisyjnego dla woj. piotrkowskiego.

• Firma PP International poinformowała o wprowadzeniu na polski rynek centralnego systemu rezerwacji hotelowej (PB HRS).

• LOT oferuje pasażerom możliwość dokonania rezerwacji i zakupu biletu przez Internet. Usługa ta jest dostępna jedynie w języku angielskim.

• Skandynawskie Linie Lotnicze SAS zwiększyły liczbę połączeń z Polski do Skandynawii z 34 do 39 tygodniowo.

• Austrian Air Lines zamierzają uruchomić w połowie stycznia 1998 roku stałe połączenie (4 razy w tygodniu) Wrocławia z Wiedniem.

• Grupa Polskiej Żeglugi Morskiej zdecydowała o otwarciu przedstawicielstwa w Singapurze.

• Decyzją Ministerstwa Skarbu Państwa w ciągu najbliższych miesięcy PŻM zostanie skomercjalizowana, co ma być pierwszym krokiem do całkowite prywatyzacji.

Rok 1998

Kwartał I

• Podpisanie umowy pomiędzy Gazpromem (Rem Wiachiriew) a Bartimpeksexem (Aleksander Gudzowaty) dotyczącej zasad regulowania płatności za gaz. W zamian za część gazu przesyłanego do Polski Gazprom przyjmie towary i usługi o wartości 175 mln dolarow (usługi budowlane w Rosji, dostawy odzieży z Łodzi). Dodatkowo Gazprom zobowiązał się przeznaczyć 65 mln dolarów na budowę gazociągu Jamał – Europa na terytorium Polski. Ustalono ponadto, że w przyszłości tylko 1/3 zapłaty za gaz realizowane ma być w gotówce. Co roku Gazprom dostarcza do Polski gaz o wartości 500 – 800 mln dolarów.

• Ministerstwo Skarbu Państwa wybrało firmę Schroder Polska na doradcę prywatyzacyjnego TP S.A.

• Należący do państwa pakiet akcji BPH będzie sprzedany na przetargu. Skarb Państwa zachowa tylko 5% akcji na reprywatyzację; 41% sprzeda. Zainteresowanie wyraziło siedem banków i instytucji finansowych.

Kwartał II

• Dziewięć pozarządowych organizacji budownictwa m.in. Krajowa Izba Budownictwa, Związek Pracodawców Budowlanych, Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa oraz Korporacja Przedsiębiorców Budowlanych UNI–BUD podpisały porozumienie, dzięki któremu będą mogły występować

wspólnie do władz państwowych w wielu sprawach dotyczących środowiska i kierunków rozwoju branży.

• PLL LOT postanowił wyemitować obligacje pięcioletnie, tzw. euro bonds na sumę 100 mln dolarów, chce w ten sposób dokapitalizować firmę.

• Minister łączności ogłosił przetargi na świadczenie usług telekomunikacyjnych w województwach: suwalskim, słupskim, koszalińskim, przemyskim, łomżyńskim i rzeszowskim, gdzie TP S.A. nie ma jeszcze konkurencji. Do końca roku resort ma ogłosić przetargi w pozostałych 12 województwach. Według danych resortu, w Polsce jest 7,5 mln abonentów TP S.A. i tylko 170 tys. klientów innych operatorów.

• Ponad 150 mln dolarów zainwestuje firma deweloperska Europa Distribution Center, należąca do brytyjskiej firmy Woodsford Group, w budowę Krajowego Centrum Dystrybucyjnego Europa Park w Mszczonowie (woj. skierniewickie). Budowa centrum jest największym przedsięwzięciem grupy. Na 70-hektarowej działce powstaną magazyny i hale produkcyjne o łącznej powierzchni ponad 260 tys. m^2.

• Z inicjatywy Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej i restauratorów gdańskich powstaje Ogólnopolska Izba Gospodarcza Restauratorów i Hotelarzy.

Kwartał III

• Rozstrzygnięto przetarg na dostawę dla polskich kolei 16 składów szybkich pociągów z wychylnym pudłem nadwozia. Zwycięzcą jest Fiat Ferroviara. Wartość kontraktu wynosi około 200 mln dolarów. Pociągi mają kursować na trasie Gdynia - Warszawa - Kraków. Od rezultatów przetargu odwołały się firmy Adtranz Pafawag i Siemens, jednakże Urząd Zamówień Publicznych oddalił odwołania.

• Minister transportu i gospodarki morskiej podpisał w imieniu rządu dwie umowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, który udzieli Polsce dwóch kredytów o wartości 280 mln ecu (308 mln dolarów) na współfinansowanie budowy dwóch odcinków autostrady A2 i A4. Łączny koszt ich budowy, wraz ze środkami z funduszu PHARE (80 mln ecu) i budżetu państwa (200 mln ecu) wyniesie 560 mln ecu.

• Od lipca obowiązuje ustawa o usługach turystycznych, nakazująca operatorom turystycznym uzyskanie koncesji, a nie tylko wpisu do rejestru działalności gospodarczej.

• Rada Ministrów na wniosek Ministra Skarbu zaakceptowała zmianę struktury drugiego etapu prywatyzacji Grupy Pekao S.A. Inwestorowi strategicznemu zostanie zaoferowanych do 55% akcji, a nie 35% jak zapowiadano.

• Niemiecka firma Bertelsman rozpoczęła budowę centrum logistyczno-usługowego o powierzchni około 26 tys. m^2 w miejscowości Plewiska pod Poznaniem. Koszt obiektu wraz z wyposażeniem to około 40 mln DEM.

• Krakowska firma elektroniczna ComArch S.A. otwarła pierwsze w kraju Autoryzowane Centrum Java, mające się zajmować informowaniem i szkoleniami w zakresie najnowszego i najszybciej się rozwijającego języka informatycznego.

• Wystartowała oficjalnie polska telewizja cyfrowa Wizja TV.

• Aster City – Warszawska Telewizja Kablowa i grupa czołowych operatorów sieci kablowych utworzyły w Warszawie spółkę o nazwie Konsorcjum Programowe S.A. Firmy tworzące konsorcjum deklarują gotowość współpracy z innymi operatorami sieci kablowych w całym kraju, którym chcą ułatwić dostęp do większej liczby kanałów.

Kwartał IV

• Naczelny Sąd Administracyjny uchylił koncesję ponadregionalną dla TVN, uwzględniając skargi spółki Antena 1 oraz zakonu franciszkanów. Po miesiącu Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ponownie przyznała koncesje TVN i Naszej Telewizji.

• Premier Jerzy Buzek wręczył pierwszych sześć zezwoleń na utworzenie powszechnych towarzystw emerytalnych (PTE). Towarzystwa te otrzymały jednocześnie zezwolenia na utworzenie otwartych funduszy emerytalnych.

• Amerykański koncern 3M, specjalizujący się w innowacyjnych rozwiązaniach z różnych dziedzin (medycyna, drogownictwo, telekomunikacja), zainwestował 10 mln dolarów w budowę Warszawskiego Centrum Obsługi Klienta, gdzie odbywać się będą szkolenia pracowników Europy Środkowej i Wschodniej oraz Bliskiego Wschodu.

• Start Polskiej Platformy Cyfrowej S.A. Udziałowcy to: telewizja publiczna (40% akcji), Polsat (22%), kodowana Canal Plus (25%), Nasza Telewizja (10%) i sieć kablówek Aster City (3%).

• Debiut Telekomunikacji Polskiej S.A. na giełdzie – największy debiut w historii warszawskiej giełdy.

• Minister łączności zalecił wyłączenie stacji nadawczej Cyfry Plus, która w ramach przygotowań Polskiej Platformy Cyfrowej emituje na satelitę próbny sygnał telewizji publicznej; powód – czterokrotne złamanie ustawy o łączności.

• Wbrew zapewnieniom zarząd PKP nie podpisał umowy z Fiatem Ferroviarą na dostawę 16 szybkich pociągów. Powodem jest brak pieniędzy.

• Po dwóch latach negocjacji Era GSM i TP S.A. podpisały umowę o wzajemnych rozliczeniach za ruch telekomunikacyjny.

• Minister łączności oficjalnie ogłosił, że El–Net wygrał przetarg dla lokalnych operatorów telekomunikacyjnych w województwie warszawskim.

Rok 1999

Kwartał I

• Z dniem 1 stycznia weszły w życie cztery wielkie reformy: administracyjna, edukacji, służby zdrowia, ubezpieczeń społecznych.

• Bank Śląski wprowadza nową ofertę, tj. rachunki w euro. Są one przeznaczone dla osób fizycznych zagranicznych lub krajowych.

• Strajk anestezjologów. Lekarze twierdzą, że wymówienia złożyło 1800 osób, resort zdrowia uważa, że o połowę mniej.

• W tym roku PLL LOT chce wziąć w leasing operacyjny trzeci samolot do obsługi rejsów czarterowych.

• Sieć telefonii komórkowej Plus GSM uruchomiła swoje stacje w Dziwnówku i Darłowie. Dzięki temu z telefonii będzie można skorzystać na morzu. Połączenia będą możliwe do 70 km od brzegu.

• PLL LOT S.A. sprzedał 2/3 swoich udziałów Casinos Poland. Nowymi właścicielami spółki będą: Państwowe Porty Lotnicze i Totolotek S.A.

• Dostarczająca na terenie kraju usługi internetowe firma Internet Technologe Polska weszła w skład amerykańskiej firmy Global Tele Systems Group Inc.

• Ministerstwo Finansów kończy pracę nad kompleksową nowelizacją ustawy o grach i zakładach wzajemnych. Resort chce powrócić do podatku liniowego od gier (45%) i ponownie wyłączyć z zakresu działania ustawy loterie promocyjne.

• Od 28 marca PLL LOT i British Airways zapewniają 48 połączeń tygodniowo.

Kwartał II

• Nowa usługa poczty. Składki na ZUS będzie można wpłacać w urzędach pocztowych.

• Holding telekomunikacyjny Netia Telekom i Bankowe Przedsiębiorstwo Telekomunikacyjne Telbank podpisały umowę o współpracy. Na jej podstawie klienci Telbanku będą korzystać ze wszystkich usług Neti (m.in. dostępu do Internetu, poczty głosowej, 24-godzinnego serwisu naprawczego). Natomiast klienci Neti z usług Telbanku (m.in. transmisji danych w sieci pakietowej oraz sieciach satelitarnych VSAT, ISDN).

• Od 10 kwietnia zaczną kursować pierwsze pociągi towarowe nienależące do PKP. Zarząd PKP zdecydował się udostępnić swoje szlaki trzem innym firmom.

• Deutsche Bank oficjalnie poinformował, że kupił 9,9% akcji BIG Banku Gdańskiego.

• Rada Ministrów rozpatruje wniosek w sprawie wyrażenia zgody na prywatyzację PLL LOT oraz zaakceptowanie strategii prywatyzacji.

• Żegluga Gdańska uruchomi połączenie promowe z Kołobrzegu i Ustki na Bornholm.

• British Airways, Lufthansa, Swissair znalazły się na liście potencjalnych inwestorów zainteresowanych kupnem 10 % akcji PLL LOT.

• PKP – w ramach restrukturyzacji zawieszony zostanie ruch kolejowy na 5 tys. km linii, głównie w płn. i zach. Polsce (chodzi o tereny, na których wpływy z przewozów nie przekroczyły 1/3 kosztów).

• Konsorcjum włoskiego banku UniCredito Italiano i niemieckiego towarzystwa ubezpieczeniowego Allianz kupiło od Skarbu Państwa 52% akcji banku Pekao S.A. za ponad 1 mld dolarów.

Kwartał III

• Minister łączności poinformował o ogłoszeniu przetargu na 2, 3 koncesje na prowadzenie połączeń międzymiastowych. Kandydaci na operatorów to: TeleEnergo, El-Net, Netia. Usługi te, przynajmniej teoretycznie, zakończą okres monopolu na rynku połączeń międzymiastowych.

• BRE Bank sprzedał Elektrimowi udziały Polskiej Telefonii Cyfrowej, przez co ten uzyskał nad nią kontrolę.

• Era GSM i Netia, a następnie Plus GSM i Netia podpisały umowy określające zasady i warunki współpracy w bezpośredniej wymianie ruchu telekomunikacyjnego.

• BRE Bank i Bank Handlowy oficjalnie potwierdziły pogłoski o planowanej fuzji. Byłaby to największa dobrowolna fuzja na polskim rynku bankowym.

• Biuro turystyczne Alpina Tour odwołała zaplanowane wyjazdy – poszkodowani złożyli w prokuraturze doniesienie o popełnieniu przestępstwa.

• Utworzono centralny rejestr zezwoleń na działalność organizatorów turystyki.

• Na polskim rynku pojawiła się ogólnokrajowa sieć dwu- i trzygwiazdkowych „Hoteli 500". Rocznie sieć ma budować 1500–2000 pokoi.

• Budująca centra rozrywki Portico Development zainwestuje 150 mln dolarow w Polsce w ciągu 2, 3 lat. W centrach o nazwie Gemini mieszczą się kina typu multipleks, bary i restauracje oraz sklepy.

Kwartał IV

• Deutsche Telecom ogłosił, że za 2 mld dolarów chce kupić od MediaOne-Group udziały operatorów telefonii komórkowej działających w Polsce, Rosji i na Węgrzech. W Polsce kupi 22,5% udziałów Polskiej Telefonii Cyfrowej (łącznie będzie miał 45%).

• SBC Communications (operator amerykański) drugi, oprócz France Telecom, uczestnik przetargu na zakup 25% do 35% akcji TP S.A. wstrzymał swój udział w negocjacjach.

• Ministerstwo Skarbu Państwa stwierdziło, iż rozpisze nowy przetarg na sprzedaż akcji TP S.A., jeśli jedyny pozostały negocjator – France Telecom, zaoferuje zbyt niską cenę.

• Ministerstwo Skarbu Państwa poinformowało, że Swissair otrzymał wyłączność na negocjacje w sprawie nabycia 10% akcji LOT. Szwajcarzy zaproponowali najlepszy plan rozwoju LOT oraz największą kwotę za akcje – 180 mln dolarów.

• Amerykańska grupa kapitałowa United Entertainment Co. zainwestuje w Polsce 60–75 mln dolarów w centra rozrywki otwierane przy multikinach w centrach handlowych największych miast.